



GAZETA miesięcznik
GDANSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

ISSN 1506-9745



AMIG

Rok 20

Październik 2010

nr 10 (238)

ROK AKADEMICKI 2010 / 2011



Z życia Uczelni



W dniu 29 września 2010 r. rektor prof. Janusz Moryś wraz z kanclerzem mgr. Markiem Langowskim przyjęli członków Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, którzy przyjechali do Gdańska w celu dokonania wizytacji budowy Centrum Medycyny Inwazyjnej. Ze strony Ministerstwa Zdrowia obserwatorami byli: podsekretarz stanu Cezary Rzemek oraz zastępca dyrektora Departamentu Finansów i Inwestycji. Od opinii Komisji będzie zależało, czy w projekcie ustawy budżetu państwa na rok 2011 pozostaną środki przeznaczone na dokończenie budowy nowego szpitala. Ostateczna decyzja będzie jednak należała do Sejmu.



Otwarcie wystawy „Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919–1939”, udostępnionej przez UMK w Toruniu, w dniu 22 września br. w Muzeum GUMed; od lewej: dr Mirosław Supruniuk, rektor prof. Janusz Moryś, prof. Zdzisław Wajda, dr Anna Supruniuk, prof. Wiesław Makarewicz str. 18



Dyrektor Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego mgr inż. Anna Grygorowicz odebrała medal *Bibliotheca Magna – Perennisque* przyznany Bibliotece przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich za wybitne zasługi dla polskiego bibliotekarstwa str. 12



XV Naukowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii obradował w dniach 16–18 września w Sobieszewie, jego organizatorem była Katedra i Zakład Medycyny Sądowej GUMed. Na zdjęciu z lewej prof. Stefan Raszeja

Przemówienie inauguracyjne Rektora

Szanowni Państwo!

Rozpoczynamy dziś już 65. rok akademicki w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Rozpoczynamy go w nie najlepszych warunkach zewnętrznych – kolejny rok brakuje regulacji wysokości zarobków, zmniejszono nakłady na szkolnictwo wyższe, zwiększając oczekiwania i wymagania efektywności współpracy z przemysłem czy poprawy notowań naszych uczelni na światowych listach rankingowych. Ten kolejny rok, w warunkach niezwiększonej dotacji dydaktycznej w stosunku do roku ubiegłego, nakazuje nam szukania własnych źródeł przychodów oraz oszczędności i rozsądku w wydatkowaniu pozyskanych środków.

Pomimo tych kłopotów Gdański Uniwersytet Medyczny ponownie znalazł się w pierwszej dwudziestce najlepszych uczelni akademickich w Polsce; zajął 17. miejsce i wyprzedził m.in. Uniwersytet Gdański (20 miejsce) i Politechnikę Gdańską (27 miejsce). Wśród uczelni medycznych zajął ponownie 6. miejsce. W kategorii „publikacje naukowe”, uwzględniając ilość oraz wskaźniki cytowań publikacji, Gdański Uniwersytet Medyczny zajął 5. miejsce wśród wszystkich uczelni akademickich kraju. Bardzo dobrze ocenione zostały również warunki studiowania w naszej Uczelni, bowiem znaleźliśmy się na 5. miejscu w kraju. Mamy więc powody do zadowolenia z osiągniętych wyników i powinniśmy czuć się zmotywowani do dalszego podnoszenia poziomu i jakości działań w naszej Uczelni.

Chciałbym w tym miejscu przedstawić najważniejsze wydarzenia mijającego roku akademickiego. Nie będzie to jednak szczegółowe sprawozdanie z działalności Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, gdyż podobnie jak i w roku ubiegłym zostanie ono zamieszczone na stronach extranetowych Uczelni tak, aby każdy członek naszej społeczności akademickiej mógł się z nim zapoznać.

Misją Uczelni jest kształcenie kadr medycznych na najwyższym poziomie oraz wdrażanie nowych technologii w ochronie zdrowia. Do realizacji takich zadań niezbędna jest bardzo dobra kadra naukowo-dydaktyczna oraz studenci i kandydaci na studentów. W bieżącym roku liczba kandydatów na jedno miejsce na kierunku lekarsko-dentystycznym i lekarskim osiągnęła ponownie bardzo wysokie wartości – odpowiednio 26 i 15 osób na jedno miejsce. Do nauczania w języku angielskim mieliśmy średnio 2,7 kandydata na jedno miejsce. Świadczy to o zainteresowaniu młodzieży naszą ofertą edukacyjną, jak również o tym, iż w naszym kraju, w przeciwieństwie do krajów starej Europy, jest wielu chętnych do nauki i wyťažonej pracy. Nie brakuje ludzi, którzy nie boją się trudnego i odpowiedzialnego zawodu związanego z udzielaniem pomocy drugiemu człowiekowi. Naszym więc zadaniem dydaktycznym i naukowym jest przychodzących do nas studentów wyposażać w taki zasób wiedzy i umiejętności, aby jako absolwenci byli na rynku pracy najbardziej poszukiwanymi. Ministerstwo Zdrowia przedstawiło do konsultacji projekty ustaw reformujące zarówno system edukacji w zawodach medycznych, jak i sposób kierowania jednostkami ochrony zdrowia. Budzą one szereg wątpliwości, ale również nadzieję na zmiany w anachronicznym systemie kształcenia i zarządzania w ochronie zdrowia. Likwidacja stażu podyplomowego i egzaminów państwowych z przeniesieniem praktyki zawodowej na ostatni rok studiów, zmiany w systemie



uzyskiwania specjalizacji zawodowych, to tylko niektóre z proponowanych przez Ministerstwo Zdrowia nowości. Z wprowadzeniem nowych regulacji prawnych związana będzie głęboka restrukturyzacja programów nauczania oraz konieczność dostosowania do zmienionego czasu studiów treści programowych przedmiotów zarówno podstawowych, jak i klinicznych. Będzie to dużym wyzwaniem w nadchodzącym roku akademickim.

Głębokim niepokojem natomiast napawają propozycje zmian w pakiecie ustaw, dotyczącym działania jednostek ochrony zdrowia, a w szczególności zapis zabraniający łączenia funkcji kierownika kliniki ze stanowiskiem ordynatora czy zadaniowy system płac i pracy. Obie zmiany, niejasno przedstawione, budzą jednoznaczne niezadowolenie, zwłaszcza pomysł o obligatoryjnym rozdzieleniu funkcji kierownika i ordynatora kliniki. Wprowadzenie w życie tego zapisu spowodować może albo pozbawienie opieki pacjentów przez posiadających olbrzymią wiedzę samodzielnych pracowników nauki, lub, co gorsza, rezygnację tych ostatnich z pracy w uczelni i przejście na intratne kontrakty szpitalne. Pojawi się pytanie, kto będzie uczył studentów i pracował naukowo? Mam nadzieję, że jest to jedynie niefortunne sformułowanie słowne, a nie celowe zniszczenie systemu szkolnictwa medycznego w naszym kraju.

Niestety, miniony rok akademicki nie tylko związany był z dobrymi wiadomościami, bowiem znaczna grupa naszych obecnych, jak i byłych pracowników odeszła od nas na zawsze, pogrążając nas w smutku i żałobie. W roku akademickim 2009/2010 zmarli:

- Mgr farm. Maria Senczek, st. wykładowca, Zakład Chemii Ogólnej

- Dr farm. Janina Gadomska, adiunkt, Zakład Chemii Toksykologicznej Instytutu Chemii i Analityki
- Stefania Kunikowska, pracownik gospodarczy, Zakład Mikrobiologii Lekarskiej
- Maria Senska, st. magazynier biblioteczny, Biblioteka Główna
- Prof. zw. dr hab. n. med. Jan Stępiński, Zakład Immunologii Klinicznej i Transplantologii
- Teresa Kujawa, st. inspektor ds. obronnych, Sam. Sekcja ds. Samoobrony
- Anna Wawrzyniak, sprzątaczką, Dział Gospodarczy
- Dr med. Janusz Jakitowicz, adiunkt, Zakład Psychiatrii Biologicznej Katedry Chorób Psychiczych
- Wanda Dąbrowska, st. strażnik ochrony mienia, Dom Studenta nr 2
- Dr farm. Irena Mielewska-Pawełczak, st. wykładowca, Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej
- Wacław Witkowski, pracownik gospodarczy, Katedra i Zakład Biochemii
- Dr hab. n. med. Halina Foltyn-Gubrynowicz, prof. nadzw., Instytut Pediatrii
- Dr Daniela Pawelec, adiunkt, Katedra Pneumonologii i Alergologii
- Dr med. Wojciech Oździński, st. wykładowca, Katedra i Klinika Chorób Uszu, Nosa, Gardła i Krtani
- Prof. dr hab. n. med. Roman Bugalski, adiunkt, Zakład Mikrobiologii – Instytut Patologii
- Dr med. Janina Ellert-Żygadłowska, st. wykładowca, Klinika Chorób Zakaźnych
- Dr Zbigniew Kwapich, st. wykładowca, Zakład Historii i Filozofii Nauk Medycznych
- Gen. bryg. prof. zw. dr hab. med. Wiesław Łasiński, rektor
- Dr Stanisław Góra, adiunkt, Klinika Chorób Psychiczych i Zaburzeń Nerwicowych
- Jan Janowski, samodzielny referent administracyjny, Dział Gospodarczy
- Jan Młynarski, zastępca kierownika Działu ds. Aparatury Uczcijmy Ich pamięć przez powstanie i chwilą ciszy.

Szanowni Państwo!

Obecna struktura organizacyjna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego obejmuje 4 Wydziały: Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym, Farmaceutyczny, Nauk o Zdrowiu oraz Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG-GUMed. Chciałbym chwilę zatrzymać Państwa uwagę na Wydziale Nauk o Zdrowiu, kierowanym przez dziekana prof. dr. hab. Piotra Lassa. Jest to nasz najmłodszy i prężnie rozwijający się wydział; obecnie jest drugim pod względem liczby studentów wydziałem naszej Uczelni i stale aspiruje do zwiększenia liczby studiujących. Tu powstają nowe kierunki nauczania, i tak od tego roku rozpoczynamy kształcenie studentów na kierunku zdrowie środowiskowe, niezwykle potrzebnej profesji we współczesnym systemie ochrony zdrowia. Wydział posiada dwa uprawnienia do nadawania stopni doktora: w zakresie nauk medycznych oraz nauk o zdrowiu, teraz oczekuje na decyzję uzyskania uprawnień do prowadzenia pracodawców habilitacyjnych. W tym miejscu szczególne podziękowania kieruję do prof. Piotra Lassa, którego niespożyta energia i wizja pozwalają na wspaniały rozwój Wydziału Nauk o Zdrowiu. Jednak nie tylko sukcesy są udziałem tej jednostki, gdyż wciąż boryka się z ogromnymi problemami lokalowymi. Pomimo znaczącej liczby studentów Wydział nie posiada własnej bazy dydaktycznej, jest zmuszony pracować w małym budynku przy ul. Tuwima, korzystać częściowo z budynku przy ul. Do Studzienki oraz z pomieszczeń w Gdyni. Koniecznością staje się opracowanie programu, który pozwoliłby na pozyskanie środków na budowę gmachu dydaktycznego dla Wydziału Nauk o Zdrowiu.

W Uczelni studiuje obecnie ponad 5500 studentów, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, na 16 kierunkach studiów. Ich nauczaniem zajmuje się 925 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 697 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

W pełni funkcjonuje już system informatyczny, kontrolujący pensum dydaktyczne oraz elektroniczny indeks. Należy żałować, że nie wszyscy nauczyciele korzystają z tych systemów, podobnie jak i nie wszyscy wykorzystują możliwość udostępniania materiałów dydaktycznych i informacji na stronach extranetowych, choć w chwili obecnej w części dydaktycznej extranetu dostępnych jest ponad 350.000 slajdów dydaktycznych z różnych dziedzin medycyny.

Nauka jest symbolem „akademickości” szkół wyższych, dlatego też, pomimo wciąż wzrastających obciążeń dydaktycznych, nie można dopuścić do zmniejszenia aktywności naukowej lub wręcz jej zaniechania. Sytuacja taka mogłaby doprowadzić w krótkim czasie do przekształcenia uczelni w szkołę zawodową, która koncentruje się wyłącznie na dydaktyce, zapominając o swoim właściwym powołaniu. Nasza Uczelnia, w której obecnie pracuje ponad 900 nauczycieli akademickich, jest pomorską instytucją naukowo-dydaktyczną o ugruntowanej pozycji międzynarodowej. Od lat odnotowujemy stały wzrost liczby publikacji w renomowanych czasopiśmie zagranicznych, posiadających tak zwany *Impact Factor*. Wzrastająca systematycznie liczba cytowań naszych publikacji w piśmiennictwie światowym jest z jednej strony najlepszym dowodem, iż prowadzone u nas badania są uznawane i rozpoznawane przez naukę światową, a z drugiej – ich liczba stawia nas na czołowym miejscu w Polsce pod względem cytowań. Jest to bez wątpienia olbrzymi wysiłek wszystkich badaczy. W tym miejscu chciałbym gorąco podziękować pani prorektor profesor Małgorzacie Sznitowskiej za olbrzymie zaangażowanie w koordynowanie oraz wprowadzanie zmian w organizacji życia naukowego Uczelni.

Widocznym efektem wysiłków naszych nauczycieli akademickich są uzyskane nagrody, w tym Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Sopotkiej Muzy, Polskiej Akademii Nauk, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, a zwłaszcza wyróżnienie pana profesora Jacka Jassema prestiżową Nagrodą Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza w dziedzinie nauk medycznych.

Minione dwa lata mojej kadencji obejmują próby zmiany sytuacji finansowej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Od ponad roku Centrum kierowane jest przez panią dyrektor Ewę Książek-Bator, która wraz z zespołem doprowadziła do zdecydowanej zmiany w systemie zarządczym szpitala oraz jego sytuacji finansowej. Wspólnie z panią minister zdrowia Ewą Kopacz oraz przy aktywnym udziale pana premiera Donalda Tuska, udało się, po bardzo żmudnym procesie starań o pozyskanie wsparcia finansowego z Agencji Rozwoju Przemysłu, doprowadzić do uzyskania pod koniec sierpnia pierwszej transzy pożyczki w wysokości 40 mln złotych. Jesteśmy już po audycie programu restrukturyzacji, przygotowaliśmy przez zewnętrzną agencję i w najbliższym czasie zapadną decyzję dotyczącą udzielenia szpitalowi kolejnej transzy pożyczki, która umożliwi całkowitą zamianę zobowiązań krótkoterminowych w długoterminowe. To pozwoli szpitalowi na normalną pracę, chociaż nie rozwiązuje wszystkich jego problemów. Nadal czeka nas żmudny proces restrukturyzacji i zmiana sposobu myślenia przez wszystkich pracowników. Jest to tym trudniejszy proces, iż odbywa się w nieustabilizowanej sytuacji legislacyjnej oraz wciąż obecnego kryzysu gospodarczego. Szpitale kliniczne pracują praktycznie pełną mocą, jednak kolejki osób oczekujących do naszych ośrodków wciąż są bardzo długie.

Dołożymy wszelkich starań, aby pacjent trafiający do naszych szpitali czuł się bezpieczny i był zadowolony z pobytu, aby personel UCK i Uczelni podchodził z pełną wyrozumiałością i dbałością do każdego chorego człowieka. Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim oraz prezydentami Trójmiasta prowadzimy szeroko zakrojone badania prozdrowotne, które nie tylko mają ocenić stan zdrowia mieszkańców naszego regionu, ale również pokazać kierunki największego zagrożenia zdrowotnego. W tym miejscu wyrazy podziękowania należą się panu prorektorowi profesorowi Zbigniewowi Zdrojewskiemu za pracę włożoną w koordynację działań naszej bazy szpitalnej i NZOZ oraz marszałkowi województwa pomorskiego panu Mieczysławowi Strukowi za zrozumienie i wsparcie medycznej działalności Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na rzecz naszego regionu.

Miniony rok upłynął pod znakiem inwestycji, w których na plan pierwszy wysuwa się budowa Centrum Medycyny Inwazyjnej. W chwili obecnej stopień zaawansowania budowy wynosi blisko 70%, i gdyby nie zmniejszenie finansowania w roku bieżącym, to procent ten byłby znacznie większy. Jednak wszystko wskazuje, iż z niewielkim opóźnieniem szpital zostanie oddany do użytku pod koniec 2011 roku. Już w tej chwili przygotowujemy się do rozpisania przetargu na kompleksowe wyposażenie szpitala. Będzie to ostatni etap budowy, który rozpocznie się najpóźniej na przełomie października i listopada. Dzięki decyzjom rządu na przyszły rok postanowiono przyznać naszej inwestycji 200 mln złotych. W moim przekonaniu, z prawdziwą dumą możemy patrzeć na stopień zaawansowania tego wielkiego przedsięwzięcia. Tym bardziej pilne staje się pozyskanie zgody rządu na poszerzenie inwestycji o budowę Centrum Medycyny Nieinwazyjnej. Pełna koncepcja medyczna wraz z dokładną analizą ekonomiczną została przekazana panu premierowi i pani minister zdrowia. Proponowanym przez nas rozwiązaniem byłaby decyzja, dotycząca zagwarantowania spłaty w ciągu najbliższych 15 lat, zaciągniętego przez GUMed kredytu na realizację tej inwestycji. Możemy pochwalić się też ukończeniem pawilonu, całkowicie sfinansowanym ze środków Uczelni, w którym od trzech miesięcy działa jedno z najnowocześniejszych urzędzeń – PET/CT. Jego nabycie Uczelnia sfinansowała w 15%, pozostała kwota pochodziła ze środków Ministerstwa Zdrowia. Dobiega końca wyposażenie w meble i urządzenia budynku Medycyny Laboratoryjnej oraz modernizacja Zakładu Biofarmacji i Farmakodynamiki, inwestycji finansowych ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Powinniśmy zaakceptować fakt, iż wykładnikiem liczby pracowników naukowo-dydaktycznych jest liczba posiadanych godzin dydaktycznych i intensywność pracy badawczej, prowadzonej dzięki środkom pozyskanym z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przemysłu oraz Unii Europejskiej. Ten etap mamy już częściowo za sobą. Mijający rok przyniósł znaczący postęp w pozyskiwaniu środków unijnych, a liczba wniosków znacząco się zwiększyła. Warto w tym miejscu wspomnieć o wspaniałym wyposażeniu dydaktycznym w fantomy dla nauczania studentów pielęgniarstwa i położnictwa oraz kończącym się remoncie wraz z wyposażeniem Zakładu Anatomii i Neurobiologii. Oba te projekty realizowane są wspólnie z Akademią Pomorską w Słupsku. Chciałbym gorąco podziękować profesorowi Jackowi Bigdzie, prorektorowi ds. rozwoju i współpracy międzynarodowej oraz jego zespołowi za zaangażowanie i olbrzymią pracę włożoną w pozyskiwanie środków.

Na Wydziale Farmaceutycznym oddana została do użytku Wirtualna Apteka Szkoleniowa, której remont częściowo sfinansowało Ministerstwo Zdrowia. Zakończone zostały prace nad termomodernizacją budynków Wydziału Farmaceutycznego oraz Osiedla Studenckiego. Jakże inaczej wyglądają dzisiaj

te budynki i o ile przyjemniej pracuje się i odpoczywa w tym przyjaznym środowisku zewnętrznym.

Podobnie na Wydziale Lekarskim wykonano remont adaptacyjny pomieszczeń dla Zakładu Pacjenta Symulowanego, a teraz trwa pozyskiwanie środków na jego wyposażenie.

Jakie wobec tego są nasze zamierzenia na najbliższą i tę trochę dalszą przyszłość? Przede wszystkim usilne starania o terminowe zakończenie inwestycji Centrum Medycyny Inwazyjnej oraz, co jest równie ważne, rozpoczęcie drugiego etapu przebudowy szpitala klinicznego, czyli modernizacja budynków nr 2 i nr 3 dla potrzeb pediatrii, z uruchomieniem tak niezbędnego dla dzieci – oddziału intensywnego nadzoru. Oczywiście, również dążenia do pozyskania środków na budowę Centrum Medycyny Nieinwazyjnej oraz środków na termomodernizację Collegium Biomedicum (stosowny wniosek złożono do Urzędu Marszałkowskiego, który zakwalifikowano do finansowania w roku 2011). Czekają nas również dużo zmian w administracji Uczelni i jej informatyzacji. Wybrano już system, który zastąpi dotychczas eksploatowane, rozproszone systemy administracyjne na korzyść systemu zintegrowanego. Pozwoli on na szybszą i lepszą obsługę pracowników oraz modernizację naszej administracji. Konieczne jest zbudowanie systemu wewnętrznej oceny jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów. Jest to ogromne wyzwanie, a dla polskich uczelni zdecydowana nowość, którą musimy zaakceptować i jak najszybciej wdrożyć. Ocena jakości kształcenia obejmuje wszystkie jego etapy – od pojedynczego nauczyciela, poprzez jednostki organizacyjne, na wydziałach kończąc. Prace nad systemem prowadzone są przez panią prorektor Barbarę Kamińską oraz powołany przez nią zespół, dla których dydaktyka jest niezwykle ważnym elementem życia Uczelni. Za wysiłek wkładany w porządkowanie spraw związanych z procesem dydaktycznym w naszej Uczelni należą się pani prorektor Barbarze Kamińskiej gorące podziękowania.

U progu nowego roku akademickiego chciałbym podziękować bardzo serdecznie wszystkim nauczycielom akademickim i wszystkim pracownikom naszej Uczelni za ich wyteżoną pracę i cierpliwość w zmaganiu się z ciągle występującymi przeciwnościami. Życzę nam wszystkim wytrwałości i dalszych sukcesów w nadchodzącym roku.

Młodzieży akademickiej, naszym nowym koleżankom i kolegom, którzy w dniu dzisiejszym symbolicznie przystępują do immatrykulacji, pragnę przekazać serdeczne życzenia pomyślności, radości ze studiowania i satysfakcji w zdobywaniu wiedzy oraz poznawaniu tajników budowy i fizjologii ludzkiego ciała. Oby w niedalekiej przyszłości informacje te stały się podstawą wiedzy o patologii, objawach i leczeniu różnorodnych chorób. Aby nigdy nie zapominali, po co przyszli do naszej Uczelni, aby zapamiętali, iż najważniejszy jest zawsze pacjent, człowiek cierpiący i zagubiony w swojej chorobie. Człowiek, który oczekuje od nas, personelu medycznego, zrozumienia w cierpieniu i pomocy w jak najszybszym powrocie do zdrowia.

Wasze ślubowanie studenckie stanowi pierwszy ważny krok na drodze prowadzącej do otrzymania dyplomu. Życzę Wam, by czas spędzony w murach tej Uczelni był nie tylko wypełniony pracą, ale także radością i rozrywką, poszukiwaniem i znajdowaniem nowych przyjaciół, nieraz na całe życie. Bądźcie rozważni i mądrzy, szanujcie swoje osiągnięcia, ale i osiągnięcia Waszych nauczycieli oraz trud, jaki w Wasze wychowanie włożyli rodzice.

Quod felix faustum fortunatumque sit

Rok akademicki 2010/2011 w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym ogłaszam za otwarty.

W numerze...

Przemówienie inauguracyjne Rektora	3
Kalendarium rektorskie	6
Wkroczyliśmy na dobrą drogę	7
Dofinansowanie działalności naukowej jednostek GUMed	8
Ekspert GUMed na szkoleniu WHO	9
Wyniki rekrutacji	10
Z Senatu GUMed	11
Medal dla Biblioteki Głównej	12
Anna Grygorowicz przewodniczącą KDBAUM	16
Konferencja PAN	17
Sięgnijmy do korzeni	18
Konferencja – Jak ograniczyć ryzyko chorób cywilizacyjnych	20
Reumatolodzy w Sopocie	21
Innowacje w procesie kształcenia biotechnologów	22
W imieniu Polonii gdańskiej	24
Wspomnienie o dr. Michale Pawlaku	26
Z oświadczenia Parlamentu Studentów	28
Kadry GUMed i UCK	28
Nowi doktorzy	29
Studenckie Biura Kwater „Chata Żaka”	29
Swissmed zaprasza na konferencję	30
Zdrowy Pomorzanie – jak zapobiegać zaburzeniom odżywiania	30
Mistrzostwa Polski Lekarzy w Wędkarstwie Sławkowym	31
Podypłomowe studia psychologii klinicznej	31
Aktualności GUMed	32
Do Norwegii zawitać choć raz	34
Polecamy Czytelnikom	36

GAZETA AMG

Redaguje zespół: Marek Bukowski, Brunon Imieliński, Józefa de Laval (z-ca red. naczelnego), Wiesław Makarewicz (red. naczelny), Marta Mróz (WL), Roman Nowicki (rzecznik prasowy GUMed), Renata Ochocka, Wawrzyniec Paluch (WF), Krzysztof Sworczak, Lubomira Wengler, Tomasz Zdrojewski, Krystyna Frystack (sekr. red.), Tadeusz Skowyr (red. techn.), współpraca graficzna mgr Sylwia Scisłowska. Fot. Zbigniew Wszoborowski

Adres redakcji: Gazeta AMG: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58-349-14-83; e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; www: http://www.gazeta.gumed.edu.pl. Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin. Nakład 870 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru – 3 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”:

Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

**REKTOR I SENAT
GDAŃSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO
mają zaszczyt zaprosić na
UROCZYSTOŚĆ INAUGURACJI
ROKU AKADEMICKIEGO 2010/2011**

8 października 2010 r. o godz. 10.00
do Auditorium Primum, Gdańsk-Wrzeszcz, al. Zwycięstwa 41/42,
Atheneum Gedanense Novum

W programie:

- Hymn państwowy
- Przemówienie inauguracyjne rektora prof. Janusza Morysia
- Immatrykulacja
- *Gaude Mater Polonia*
- Przemówienie przedstawiciela studentów
- Wystąpienia gości
- Wręczenie dyplomów oraz medali PRIMUS INTER PARES wyróżniającym się absolwentom
- Wręczenie odznaczeń państwowych oraz medalu „Zasłużonemu AMG”
- Wykład inauguracyjny prof. Jacka Jassema pt. „Pułapki medycyny opartej na dowodach naukowych”
- Koncert Chóru GUMed
- *Gaudeamus*
- Zwiedzanie wystawy pt. „Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919–1938” – udostępnionej przez Bibliotekę Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz stałej ekspozycji poświęconej naszej Uczelni.

Inauguracja poprzedzona zostanie uroczystą mszą świętą w tym samym dniu o godz. 8.00 w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gdańsku-Wrzeszczu przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 3b.

IMPREZA INTEGRACYJNA**Się kręci... Medycyny we Wróblówce**

Pokazy taneczne, konkursy z nagrodami i stoły pełne smakowitych pyszności czekają na uczestników tegorocznej imprezy integracyjnej pracowników Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Już po raz kolejny zapraszamy do wspólnej zabawy we Wróblówce, 8 października o godz. 19.00. O dobry nastrój wszystkim zadba profesjonalny DJ i prowadzący. W programie również biesiada przy ognisku i coś dla amatorów śpiewania – konkurs karaoke. Bilety w cenie 30 zł (dla aktualnego bądź emerytowanego pracownika GUMed i Szpitali) i 70 zł (dla osoby towarzyszącej lub byłego pracownika) można nabyć w Dziale Socjalnym, ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a, pawilon 4, tel. 58 349 10 14, 58 349 10 39.

Serdecznie zapraszam

Prof. Janusz Moryś
Rektor

Kalendarium rektorskie

2.09.2010 – rektor prof. Janusz Moryś uczestniczył w otwarciu XVIII Konferencji Redaktorów Gazet Akademickich kraju.

12.09.2010 – inauguracja konferencji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, której honorowym gościem był rektor prof. Janusz Moryś.

16.09.2010 – rektor prof. Janusz Moryś wziął udział w konferencji prasowej na temat metod leczenia bólu.

29.09.2010 – rektor prof. Janusz Moryś przyjął członków Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, którzy wizytowali budowę Centrum Medycyny Inwazyjnej.

Mgr Urszula Skatuba

Wkroczyliśmy na dobrą drogę

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne od wielu lat zabiegało o uzyskanie pożyczki lub kredytu na spłatę zaległych zobowiązań. Niestety, mimo iż co roku ponosiliśmy bardzo wysokie koszty obsługi zadłużenia, przekraczające 20 milionów złotych, sektor bankowy nie był zainteresowany udzieleniem nam jakiegokolwiek wsparcia. Próby rozstrzygnięcia postępowania przetargowego kończyły się fiaskiem, głównie z powodu coraz gorszej sytuacji finansowej szpitala, niestabilności systemu ochrony zdrowia, jak i braku oczekiwanych dla takiego wsparcia finansowego zabezpieczeń. Rozmawiając wielokrotnie z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, namawialiśmy ich do poszukiwania innych rozwiązań, wskazując, iż każda ścieżka uzyskania pomocy będzie bardziej opłacalna niż egzekucja komornicza, na którą nie mamy wpływu. I udało się...!

Po wielu miesiącach rozmów z Agencją Rozwoju Przemysłu (ARP), przy ogromnym wsparciu i zaangażowaniu rektora prof. Janusza Morysia, wypracowaliśmy metodologię uzyskania pożyczki dla szpitala, która opiera się na rozróżnieniu dwóch następujących po sobie etapów: pomocy doraźnej na ratowanie oraz pomocy docelowej na restrukturyzację UCK. Pierwszy etap mamy już za sobą. Podpisaliśmy 10 czerwca 2010 r. umowę z ARP na kwotę 40 milionów złotych, zabezpieczoną poprzez zastaw na hipotecę budynków szpitalnych, cesję kontraktu z NFZ, weksel i notarialne oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Dopiero 20 sierpnia 2010 r., po spełnieniu wszystkich wymogów formalnych, mogliśmy dokonać realizacji zawartej umowy. Uzyskane środki zostały wydatkowane na spłatę najpilniejszych zobowiązań, w oparciu o zawarte umowy z wierzycielami strategicznymi. To jednakże dopiero początek drogi, która ma nas doprowadzić do sukcesu.

Agencja Rozwoju Przemysłu wybrała doradcę – audytora, który ma pozytywnie zaopiniować zaproponowane dalsze kierunki restrukturyzacji UCK. Od kilku tygodni 4-osobowy zespół doradczy pracuje wraz z nami nad przygotowaniem planu restrukturyzacji, który byłby dobrze uzasadniony zarówno medycznie, dydaktycznie, jak i ekonomicznie. Wstępną prezentację tych opracowań zaplanowano na 30 września br., a zakoń-



czenie procesu – na koniec 2010 roku. Z tego powodu tak bardzo ważne jest dziś, aby odpowiedzieć sobie na kluczowe pytania, zdefiniować problemy i zastanowić się nad ich rozwiązaniem. Naszym głównym celem jest oddłużenie szpitala i równoczesne wypracowanie takich zasad działania, aby ponownie się nie zadłużać. Dziś wszyscy mamy świadomość, czego się od nas oczekuje, a zwłaszcza trzeba pamiętać, skąd się biorą pieniądze. Szczególna dbałość o jak najlepsze wykorzystanie naszych zasobów i efektywna praca powinny przynieść oczekiwane rezultaty. Jestem przekonana, że nam się to uda i zamiast publicznego przedstawiania nas jako najbardziej zadłużonej jednostki w Polsce staniemy się wzorem bezpiecznego i dobrze zarządzanego szpitala.

Aktualnie w UCK dzieje się bardzo wiele. Staramy się o akredytację dla całego szpitala. Jest to niezmiernie ważne przede wszystkim dla nas samych, bo porządkując organizację, uświadamiamy sobie wszelkie niedoskonałości. Ważne jest także z punktu widzenia oceny i klasyfikacji dokonywanej w trakcie konkursu przez płatnika publicznego. Rozpoczęto się już kontraktowanie usług z NFZ na lata 2011–2015; staramy się do tego przygotować jak najlepiej i uzyskać kontrakty na najwyższym poziomie. Wdrażamy w szpitalu zintegrowany system informatyczny, do którego jeszcze w tym miesiącu chcemy dołączyć moduł diagnostyki laboratoryjnej i obrazowej.

Wszyscy intensywnie pracujemy i staramy się o lepszą przyszłość. Wierzę głęboko, że przyniesie to oczekiwane rezultaty – pozwoli na rozwój i przywrócenie dobrego imienia naszemu szpitalowi. Ufam, że UCK stanie się wkrótce chlubą naszej Uczelni.

Mgr Ewa Książek-Bator,
dyrektor naczelna UCK



Dofinansowanie działalności naukowej jednostek GUMed

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu środowiska naukowego naszej Uczelni, w ramach podstawowej działalności statutowej, w czerwcu bieżącego roku zostały rozpisane trzy konkursy, które dotyczyły:

1. zakupu aparatury naukowo-badawczej
2. wyjazdów młodych naukowców do renomowanych ośrodków zagranicznych
3. wizyt wybitnych naukowców z zagranicy

Z uwagi na posiadane środki dotacja Ministerstwa nie może być przesuwana pomiędzy Wydziałami, dlatego pierwszy konkurs dotyczył wyłącznie Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym, a drugi i trzeci również Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej.

W ramach rozstrzygniętego konkursu na zakup aparatury naukowo-badawczej rozpatrywane były wnioski wymagające finansowania lub dofinansowania w kwocie nie większej niż 100 tys. zł, z tym że pierwszeństwo miały wnioski złożone:

- na aparaturę, która będzie wykorzystana przez kilka współpracujących zespołów
- z jednostek, których dotacja statutowa w roku 2010 nie przekracza 50 tys. zł, lub które prowadzą badania naukowe kosztochłonne pod względem materiałowym
- z jednostek, które zaproponowały częściowe (co najmniej 25%) finansowanie zakupu ze środków własnych.

W konkursie brało udział 6 jednostek organizacyjnych Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym. Do finansowania zakwalifikowane zostały wszystkie wnioski, na łączną kwotę 318 200 złotych i dotyczą następujących urządzeń:

- Aparat stereotaktyczny z wyposażeniem – Zakład Anatomii i Neurobiologii
- Przenośny analizator krwi I-STAT – Zakład Medycyny Laboratoryjnej
- Wideoskop Leisegang Model 3ML z torem wizyjnym – Klinika Chirurgii Szczerkowo-Twarzowej i Stomatologicznej
- Wyposażenie pracowni kultur komórkowych – komora laminarna oraz inkubator HeraCell150i – Katedra i Zakład Farmakologii
- Neuromonitoring (C2 Nervemonitore) – Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej
- Aparat do izoelektroogniskowania na gotowych pakietach – Zakład Medycyny Molekularnej.

W ramach rozstrzygniętego konkursu na wyjazdy młodych naukowców obowiązywały następujące kryteria:

- Konkurs skierowany był do pracowników na stanowiskach naukowych lub naukowo-dydaktycznych oraz do słuchaczy Studiów Doktoranckich.
- O finansowanie mogły ubiegać się osoby do 35. roku życia (kończące w 2010 roku 35 lat).
- Finansowaniu podlegały wyjazdy nie krótsze niż 30 dni i nie dłuższe niż 3 miesiące, z zastrzeżeniem, że wyjazd musi się rozpocząć w roku 2010 i nie może trwać dłużej niż do 31 grudnia, jeżeli rok 2010 jest ostatnim rokiem realizacji tematu pracy statutowej w jednostce.
- Finansowanie obejmowało koszt podróży oraz koszt pobytu (ryczałt obliczony wg wysokości stawki dziennej

ustalonej na dany kraj, przemnożonej przez liczbę dni pobytu).

- Rozliczenie wyjazdu będzie następowało na podstawie merytorycznego sprawozdania przedłożonego przez osobę wyjeżdżającą oraz opinii otrzymanej z ośrodka zagranicznego.
- Pierwszeństwo mieli kandydaci ubiegający się o wyjazd do wiodących laboratoriów europejskich.

W konkursie brało udział 6 osób, w tym 2 osoby z Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym i 4 osoby z Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. Do finansowania zakwalifikowano 5 wniosków, w tym 2 z WL i 3 z WF.

Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym:

1. lek. Michał Wojtowicz, doktorant – Zakład Nadciśnienia Tętniczego (University of Leuven, Belgia, czas pobytu – 1 miesiąc)
2. dr Iwona Inkielewicz-Stępiak – Katedra i Zakład Chemii Medycznej (School of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences Trinity College Dublin, Irlandia, czas pobytu – 3 miesiące)

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej:

1. dr Agnieszka Arceusz – Katedra i Zakład Chemii Analitycznej (Vrije Universiteit Brussel, Belgia, czas pobytu – 2 miesiące)
2. mgr farm. Katarzyna Macur, doktorantka – Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej (Dipartimento di Chimica Farmaceutica, Università delgi Studi di Pavia, Włochy, czas pobytu – 1 miesiąc)
3. dr Bartosz Wielgomas – Katedra i Zakład Toksykologii (Laboratory for Health Protection Research National Institute for Public Health and the Environment, Holandia, czas pobytu – 2 miesiące).

W ramach rozstrzygniętego konkursu na wizyty w jednostkach GUMed wybitnych naukowców z zagranicy obowiązywały następujące kryteria:

- finansowaniu podlegały wizyty nie dłuższe niż 7 dni, odbywające się w roku 2010
- finansowanie obejmowało koszt podróży i diety w wysokości 1000 zł/dzień

W ramach pobytu jednostka zapraszająca powinna zorganizować wykład gościa dostępny dla pracowników Uczelni oraz seminarium dla młodych pracowników naukowych i doktorantów. O zakwalifikowaniu wniosku do finansowania decydował dorobek naukowy i międzynarodowa pozycja osoby zapraszanej.

Do konkursu złożono jeden wniosek z Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym, który został zakwalifikowany do finansowania w listopadzie 2010 roku:

- profesor Calogero Caruso z Katedry Patobiologii i Biotechnologii Medycznej na Uniwersytecie Palermo we Włoszech.

Zaproszonego gościa przyjmie Katedra i Zakład Fizjopatologii, kierowana przez prof. dr. hab. Jacka M. Witkowskiego.

Kierując dodatkowe środki na wyżej wymienione cele spodziewałam się dużej konkurencji i przewidywałam wytężoną i

Ekspert GUMed na szkoleniu WHO



Uczestnicy kursu przed siedzibą Światowej Organizacji Zdrowia w Genewie; drugi z prawej dr hab. Tomasz Zdrojewski

W sierpniu br. dr hab. Tomasz Zdrojewski wziął udział w drugim, specjalnym szkoleniu WHO-IUMSP dotyczącym chorób niezakaźnych (*non-communicable*, NCD). Interaktywne zajęcia dla uczestników z 20. krajów prowadziło w Genewie i Lozannie 25. ekspertów i liderów poszczególnych dziedzin. NCD, do których WHO zalicza: miażdżycę naczyń, cukrzycę, nowotwory i przewlekłe choroby płuc, stanowią obecnie główne zagrożenie zdrowia na świecie. Są też ważnym czynnikiem ograniczającym, również w Polsce, wzrost gospodarczy. Każ-

trudną pracą dla komisji kwalifikacyjnej. Tymczasem zapotrzebowanie jednostek na dotację praktycznie było mniejsze niż posiadane środki. Przyczyną zaistniałej sytuacji mógł być brak wiary w powodzenie i w konsekwencji słabe motywacje do przygotowania wniosku.

Kategorycznie odrzucam wszelkie zarzuty, że informacja nie dotarła do zainteresowanych, ponieważ wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziałów Lekarskiego i Farmaceutycznego otrzymali drogą elektroniczną powiadomienie o naborze wniosków, a stosowna informacja umieszczona była w ekstrakcie na stronie Działu Nauki w aktualnościach 1.06.2010.

Prof. Małgorzata Sznitowska,
prekursor ds. nauki

dego roku z powodu NCD następuje na świecie około 9 mln zgonów przed 60. rokiem życia!

Udowodniono, że można skutecznie zapobiegać lub istotnie odsuwać w czasie od 40% do 80% zachorowań. Dlatego nowa globalna strategia WHO wypracowana w 2010 r. wskazuje 193. krajom członkowskim potrzebę wprowadzenia zmian i dostosowania systemów zdrowia oraz kształcenia do skutecznej walki z NCD. Z tej perspektywy, podczas prezentacji i wymiany doświadczeń, liderzy WHO wysoko ocenili działania naszej Uczelni i Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii. Utworzenie jeszcze w latach 70. ubiegłego wieku jednostki klinicznej i naukowej zajmującej się wspólnie nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą, a 10 lat temu – rozszerzenie jej struktury i działań o monitorowanie, edukację i prewencję o wiele lat wyprzedziło rekomendacje międzynarodowe. Program SOPKARD 15 okazał się wzorcowym przykładem „zadaniowej” integracji wydziałów i jednostek o profilu klinicznym i zdrowia publicznego wokół NCD.

Nowe wyzwania w polityce zdrowotnej powinny zgodnie z aktualnymi zaleceniami WHO, UE i OECD spowodować 10-krotny wzrost nakładów w Polsce na prewencję oraz wzmocnić priorytet w kształceniu medycznym w tym zakresie. Szczególnie podkreśla się potrzebę rozwoju analiz ekonomicznych i np. indywidualizowanej prewencji opartej w praktyce klinicznej na ocenie obciążenia genetycznego i środowiskowego.



Wyniki rekrutacji

dane na dzień 21.09.2010 r.

Lp.	Kierunek	Kandydatów	Próg punktowy	Limit	Przyjętych	Na 1 miejsce
1	Lekarski, jednolite magisterskie, stacjonarne	3180	169	220	215	14,45
2	Lekarsko-dentystyczny, jednolite magisterskie, stacjonarne	1297	171	50	46	25,94
3	Farmacja, jednolite magisterskie, stacjonarne	1150	158	115	114	10,00
4	Analityka medyczna, jednolite magisterskie, stacjonarne	434	144	50	48	8,68
5	Fizjoterapia, I stopnia, stacjonarne	175	168	40	40	4,38
6	Pielęgniarstwo, I stopnia, stacjonarne	102	19,8	75	52	1,36
7	Położnictwo, I stopnia, stacjonarne	92	95	30	30	3,07
8	Ratownictwo medyczne, I stopnia, stacjonarne	170	95,2	45	45	3,78
9	*Elektroradiologia, I stopnia, stacjonarne	156	66	60	56	2,60
10	Techniki dentystyczne, I stopnia, stacjonarne	148	147,6	30	30	4,93
11	Dietetyka, I stopnia, stacjonarne	274	137	30	31	9,13
12	Zdrowie publiczne, I stopnia, stacjonarne	49	34,8	30	23	1,63
13	Zdrowie środowiskowe, I stopnia, stacjonarne	24	36,6	30	9	0,80
14	Fizjoterapia, II stopnia, stacjonarne	124	55	35	37	3,54
15	Pielęgniarstwo, II stopnia, stacjonarne	63	37	60	59	1,05
16	Położnictwo, II stopnia, stacjonarne	27	48	18	19	1,50
17	Zdrowie publiczne, II stopnia, stacjonarne	55	50	30	31	1,83
18	Lekarski, jednolite magisterskie, niestacjonarne (wieczorowe)	264	152	66	65	4,00
19	Lekarsko-dentystyczny, jednolite magisterskie, niestacjonarne (wieczorowe)	89	155	15	15	5,93
20	Farmacja, jednolite magisterskie, niestacjonarne (wieczorowe)	66	108	35	34	1,89
21	Analityka medyczna, jednolite magisterskie, niestacjonarne (wieczorowe)	10	60	15	8	0,67
22	Fizjoterapia, I stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	3	68,8	5	3	0,60
23	Pielęgniarstwo, I stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	3	85,8	10	–	0,30
24	Położnictwo, I stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	6	37	10	3	0,60
25	Techniki dentystyczne, I stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	10	87,6	10	10	1,00
26	Fizjoterapia, II stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	8	39	5	5	1,60
27	Pielęgniarstwo, II stopnia, niestacjonarne (wieczorowe)	0	–	5	–	–
28	Fizjoterapia, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	28	26,2	30	17	0,93
29	*Położnictwo „pomostowe”, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	82	150	70	64	1,17
30	*Pielęgniarstwo „pomostowe” grupa A – absolwenci pięcioletnich liceów medycznych, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	120	71,2	100	99	1,20

Lp.	Kierunek	Kandydatów	Próg punktowy	Limit	Przyjętych	Na 1 miejsce
31	Pielęgniarstwo „pomostowe” grupa C – absolwenci dwuletnich medycznych szkół zawodowych, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	36	118	50	29	0,72
32	Ratownictwo medyczne, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	51	21	45	35	1,13
33	Dietetyka, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	90	54	36	36	2,50
34	Fizjoterapia, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	82	45	35	34	2,34
35	Pielęgniarstwo, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	31	34	60	26	0,52
36	Położnictwo, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	17	39	30	17	0,57
37	Zdrowie publiczne, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	34	29	30	24	1,13
38	**Zdrowie środowiskowe, I stopnia, stacjonarne	16	40,2	19	12	0,84
39	**Pielęgniarstwo, I stopnia, stacjonarne	21	38	23	18	0,91
40	**Fizjoterapia, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	5	44	13	3	0,38
41	**Ratownictwo medyczne, I stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	5	21,6	10	7	0,50
42	**Zdrowie publiczne, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	2	47	5	2	0,40
43	**Położnictwo, II stopnia, niestacjonarne (zaoczne)	1	47	13	1	0,08

* Rekrutacja w toku, ** rekrutacja uzupełniająca

Z Senatu GUMed

z posiedzenia w dniu 21 czerwca 2010 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski:

- w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie prof. Tadeuszowi Władysławowi Hermannowi tytułu doktora *honoris causa* Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
- w sprawie mianowania dr. hab. Jana Macieja Zauchy, adiunkta Zakładu Propedeutyki Onkologii WNoZ, na stanowisko profesora nadzwyczajnego
- w sprawie mianowania dr. hab. Lidii Wolskiej, kierownika Zakładu Toksykologii Środowiska MIMMiT, na stanowisko profesora nadzwyczajnego
- w sprawie powołania dr. hab. n. med. Joanny Stańczak na stanowisko kierownika Zakładu Parazytologii Tropikalnej MIMMiT GUMed.

Senat podjął uchwały w sprawie:

- ustalenia wymiaru pensum dydaktycznego i zasad jego rozliczania w roku akademickim 2010/2011. Zwrócono uwagę, aby jasno zaznaczyć, że pracownicy mogą otrzymać zapłatę za wypracowane godziny nadliczbowe pod warunkiem, że dana jednostka wykona całe pensum przewidziane dla jej pracowników.

- w sprawie zatwierdzenia planu rzeczowo-finansowego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na 2010 rok.

Prorektor ds. rozwoju i współpracy międzynarodowej przedstawił informację o zadaniach Uczelni dotyczących zarządzania strategicznego w propozycjach nowych regulacji ustawowych.

Dyrektor naczelna UCK omówiła aktualną sytuację Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Poinformowała, że szpital podpisał umowę na pierwszą transzę pożyczki w wysokości 40 mln złotych. Oddłużenie szpitala w kolejnej transzy o kwotę 100 mln złotych pozwoli na bezpieczne prowadzenie działalności leczniczej. UCK musiało przedstawić listę ponad 100 wierzycieli, którym zostanie zwrócony dług. Następnie omówiła sprawę kontraktu z NFZ na drugie półrocze 2010 roku. W trakcie negocjacji, oprócz obniżania punktacji, Fundusz wymuszał obniżenie ceny za usługi medyczne.

Bulwersujące jest również to, że NFZ nie widział żadnych różnic pomiędzy szpitalem klinicznym, który przystępuje do negocjacji, a dopiero powstałym NZOZ-em. Gros kontraktów na opiekę ambulatoryjną zostało przez NFZ odrzuconych z powodów, które nigdy wcześniej nie wystąpiły. W dniu 16 czerwca NFZ ogłosił listę niezakontraktowanych usług w poradniach UCK; szpital natychmiast złożył odwołania. Rektor prof. J. Moryś dodał, że niektóre poradnie, które nie będą mogły przejść na finansowanie komercyjne, przestaną istnieć, gdyż szpital nie ma środków na ich opłacanie.

Mgr Urszula Skatuba

BIBLIOTHECA MAGNA – PERENNISQUE

Medal dla Biblioteki Głównej

W uznaniu zasług dla polskiego bibliotekarstwa Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego otrzymała medal *Bibliotheca Magna – Perennisque*, czyli Biblioteka wielka – wieczna. To najwyższe odznaczenie nadawane organizacjom i instytucjom działającym w dziedzinie bibliotekarstwa i upowszechniania książki przyznał Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Czym zasłużyliśmy na to zaszczytne wyróżnienie?

Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego od 65. lat jest częścią naszej Uczelni. Jej podstawowym zadaniem jest wspieranie prowadzonej w GUMed działalności naukowej i dydaktycznej poprzez tworzenie warsztatu naukowego nowoczesnego badacza oraz studenta. Dla swoich użytkowników stanowi źródło pozyskiwania poszukiwanej informacji, a świadczenie usług w tym zakresie jest jednym z najważniejszych jej zadań.

Biblioteka realizuje swoje zadania gromadząc, opracowując, przechowując oraz udostępniając posiadane zbiory jako źródła informacji. W naszych zasobach znajdują się: książki (przede wszystkim w postaci drukowanej, chociaż powoli wkraczają te w formie cyfrowej), czasopisma (głównie w wersji elektronicznej) oraz liczne bazy danych. Od powstania Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego dotrzymywała i nadal dotrzymuje kroku przemianom zachodzącym w polskim bibliotekarstwie i informacji naukowej. Zawsze kierowała się interesem użytkownika, dostosowując formy aktywności do zmieniających się jego potrzeb. W swoich działaniach wykorzystywała do tego celu nowe możliwości, wynikające z rozwoju techniki i technologii, współpracując ściśle z innymi polskimi bibliotekami, w tym w sposób szczególny z bibliotekami medycznymi.

Warto może przypomnieć parę faktów z naszej historii. Początki Biblioteki Głównej sięgają 1945 roku, kiedy to powstała Akademia Lekarska w Gdańsku. Pierwszą siedzibą Biblioteki był wydzielony pokój w jednej z klinik, gdzie zostały złożone niewielkie, liczące około 10 tys. pozycji zbiory i rozpoczęło się

ich udostępnianie. W styczniu 1947 roku Bibliotece przyznano jeden z pawilonów znajdujących się na terenie szpitala. Był to murowany barak, w którym początkowo możliwe było uruchomienie czytelni na 12 miejsc oraz wypożyczalni. W 1948 roku udało się zorganizować czytelnię studencką na 50 miejsc oraz niewielką czytelnię czasopism i czytelnię zwaną „profesorską”. W 1958 roku przeprowadzono generalny remont baraku, gdyż budynek groził zawaleniem, a w 1961 roku powiększono powierzchnię pomieszczeń bibliotecznych o dodatkowe 60 m². Wszystkie te zabiegi nie zmieniały niestety bardzo trudnej sytuacji, w jakiej musiała w tamtym okresie działać Biblioteka. Rósł bowiem stale księgozbiór oraz wzrastała liczba czytelników. Wieloletnie starania ówczesnego dyrektora Biblioteki dr. Adama Bocheńskiego oraz władz Uczelni o budowę nowego gmachu zostały uwieńczone sukcesem po 19. latach. W czerwcu 1968 roku miało miejsce uroczyste otwarcie nowej siedziby, w Gdańsku przy ulicy Dębinki 1, i w tym budynku nasza księżnica mieści się obecnie.

W ciągu 65. lat swojego istnienia, przy przychylności władz Uczelni i niestrudzonej, rzetelnej pracy bibliotekarzy, a także dzięki owocnej współpracy – szczególnie w trudnych latach dla polskiego bibliotekarstwa – z polskimi bibliotekami medycznymi, nasza Biblioteka rozwijała się bardzo dynamicznie. Wzbogacał się księgozbiór naukowy, który w 1957 roku uzupełniony został o kolekcję beletrystyczną, otwarto także wypożyczalnię, służącą do jego udostępniania. W marcu 1985 roku powołano Bibliotekę Wydziału Farmaceutycznego, jako filię Biblioteki Głównej, z siedzibą w budynku zajmowanym przez ten wydział. W 2001 roku, dzięki staraniom ówczesnej dyrektor BG, mgr Józefy de Laval, i środkom pozyskanym z Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, przeprowadzony został remont i modernizacja części pomieszczeń obecnego gmachu Biblioteki Głównej. Wnętrza uzyskały wówczas świeży i bardziej przyjazny wygląd, poprawił się jednocześnie komfort pracy czytelników i bibliotekarzy. Od 2003 roku użytkownicy mogą korzystać z Pracowni Multimedialnej,

Dyrektorzy
Biblioteki
Głównej
ALG – AMG
– GUMed



dr Adam Bocheński
1946 – 1969



mgr Maria Bugno
1969 – 1976

wydzielonej z Czytelni Czasopism, w której na stanowiskach komputerowych udostępniane są zasoby elektroniczne Biblioteki oraz możliwy jest dostęp w celach naukowych do Internetu. W roku 2006 w Bibliotece Głównej został zainstalowany system zabezpieczeń księgozbioru znajdującego się we wszystkich czytelniach, co pozwala na udostępnianie go w formie prezencyjnej, a odwiedzający te agendy uzyskali wolny dostęp do zgromadzonych w nich księgozbiorów i sposobność korzystania z nich w przyjazny i wygodny dla siebie sposób.

Ostatnie dwadzieścia lat to w rozwoju Biblioteki Głównej czas ogromnych zmian. W 1991 roku, od zakupu pierwszego komputera, rozpoczęła się komputeryzacja Biblioteki. Został on zainstalowany w Czytelni Informacji Naukowej, z przeznaczeniem dla bibliotekarza, do obsługi pierwszych baz: *Medline* oraz *Current Contents Life Sciences*. Jednocześnie rozpoczęto wdrażanie oprogramowania w zakresie gromadzenia wydawnictw zwartych i ciągłych, ich opracowania i udostępniania. Prace te owocowały pewną automatyzacją procesów bibliotecznych i udostępnieniem w 2000 roku informacji katalogowych BG w Internecie. Dzięki temu czytelnik mógł sprawdzić, jakie zbiory wpłynęły do Biblioteki od 1995 roku, ale nie mógł jeszcze ich zamówić online do wypożyczenia. Rok później rozpoczęto, we współpracy z innymi bibliotekami Trójmiasta, prace nad wdrożeniem w Bibliotece zintegrowanego bibliotecznego systemu komputerowego VIRTUA firmy VTLIS, jako programu bardziej nowoczesnego i lepiej odpowiadającego potrzebom użytkowników i bibliotekarzy. Po migracji danych z jednego do drugiego systemu, ich pracochłonnej korekcie, w 2004 roku wdrożono moduł udostępniania zbiorów oraz obsługi użytkowników, umożliwiającą zamawianie książek przez Internet, monitorowanie online stanu konta czytelniczego, a także terminu zwrotu wypożyczonych pozycji. Udogodnienia, jakie oferuje system, doceniane są w środowisku Uczelni.

Od 2005 roku BG GUMed współpracuje z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym NUKAT w zakresie współkatalogowania. W 2009 r. Biblioteka została zaproszona do udziału w pracach Zespołu Koordynacyjnego NUKAT w kadencji 2009–2012. Wyróżnienie to wynika z faktu, iż w roku 2008 nasza Biblioteka wprowadziła do NUKAT najwięcej rekordów spośród wszystkich bibliotek medycznych współpracujących z tym katalogiem.

Do opracowania rzeczowego zbiorów Biblioteka stosuje szeroko wykorzystywany na świecie uniwersalny język haseł przedmiotowych z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych *Medical*

Subject Headings (MeSH), tworzone i rozwijane od dziesiątków lat w Stanach Zjednoczonych przez National Library of Medicine. Wraz z innymi polskimi bibliotekami uczelni medycznych BG GUMed współtworzy, w trybie online, oraz wykorzystuje w swoim katalogu polską, elektroniczną wersję MeSH w postaci zautomatyzowanej Kartoteki Haseł Przedmiotowych MeSH-PL.

Od 2004 roku posiadamy profesjonalną stronę internetową, która już w roku uruchomienia otrzymała II nagrodę w ogólnopolskim konkursie na „Najlepsze witryny internetowe bibliotek polskich” ogłoszonym przez Komisję Wydawnictw Elektronicznych i Komisję Automatyzacji przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, w kategorii biblioteki szkół wyższych, instytutów naukowych oraz instytucji centralnych. W połowie maja 2009 r. ruszył nowy serwis WWW Biblioteki Głównej w formie zintegrowanej platformy informacyjnej, edukacyjnej oraz usługowej, uwzględniający potrzeby poszczególnych grup użytkowników, łącząc dedykowane im informacje w zakładkach Studenci, Doktoranci, Naukowcy, Inni. Główne treści serwisu zainteresowani odszukają w zakładkach Znajdź, Usługi, Pomoc, O nas. Dzięki temu serwisowi użytkownik może korzystać z zasobów Biblioteki oraz ze świadczonych przez nią usług z domu, przy swoim komputerze, pozostając z Biblioteką w kontakcie online, czyli:

- zapisać się do Biblioteki,
- przeglądać katalog Biblioteki i zamawiać wybrane pozycje do wypożyczenia,
- odnajdywać potrzebną informację w prenumerowanych bazach danych,
- zapoznać się z tutorialami i przewodnikami po tych bazach,
- uzyskać zdalny dostęp do zasobów cyfrowych Biblioteki,
- złożyć zamówienie na kwerendę tematyczną,
- zamówić usługę w Wypożyczalni Międzybibliotecznej m.in. za pośrednictwem elektronicznych systemów doc@med i subito,
- zgłosić do zakupu potrzebną książkę lub czasopismo,
- rozmawiać za pośrednictwem komunikatora GG w czasie rzeczywistym z dyżurującym bibliotekarzem,
- odbyć obowiązkowe zajęcia dydaktyczne online,
- wirtualnie spotkać się z Biblioteką przy pomocy elektronicznego przewodnika.

Od początku swojego istnienia Biblioteka dokumentowała dorobek naukowy pracowników Uczelni, przygotowując wydawane drukiem *Bibliografie publikacji pracowników Akademii*



mgr Helena Rataj
1976 – 1981



mgr Józefa de Laval
1981 – 2002



mgr inż. Anna Grygorowicz
od 2003

Medycznej w Gdańsku. Od lat 90. informacje bibliograficzne dostępne są w wersji online w bazie Bibliografia GUMed. Jest ona nie tylko kontynuacją drukowanych tomów bibliografii, ale także dzięki systematycznej retrokonwersji danych z wersji drukowanej staje się niemal kompletnym (w roku 2010 obejmującym dane z lat 1968–2010) źródłem informacji o publikacjach pracowników Uczelni powstałych w tym okresie.

Baza Bibliografia GUMed jest również wykorzystywana do przygotowywania różnego typu zestawień i analiz bibliometrycznych. Biblioteka ściśle współpracuje z innymi jednostkami organizacyjnymi Uczelni w zakresie przygotowywania, w oparciu o informacje zawarte w bazie, dokumentacji dotyczącej punktacji za publikacje naukowe. Informacje te stanowią część corocznej oceny wewnętrznej poszczególnych katedr i klinik Uczelni, ale także przedstawianych w ministerstwie rocznych oraz wieloletnich rozliczeń wydziałów GUMed. Informacje zawarte w bazie wykorzystują bibliotekarze przygotowując analizy bibliometryczne dorobku naukowego na potrzeby procedur habilitacyjnych i profesorskich.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników oraz zgodnie z obecnymi standardami w zakresie budowania źródeł informacji, Biblioteka tworzy także inne własne bazy danych. Są to:

- Baza prac magisterskich i licencjackich GUMed (bibliograficzno-pełnotekstowa),
- Baza prac habilitacyjnych i doktorskich pracowników GUMed (bibliograficzno-pełnotekstowa),
- Wykaz nowych nabytków zagranicznych.

Posiadane statystyki pokazują, że użytkownicy źródła te uznają za bardzo użyteczne i doceniają możliwość korzystania z nich online.

Biblioteka Główna podejmuje także wiele działań, których celem jest skrócenie i uproszczenie drogi dostępu do informacji stanowiących przedmiot zainteresowania użytkowników. W tym celu wdraża systematycznie najnowsze rozwiązania technologiczne oraz różne narzędzia informatyczne. Należą do nich:

- serwis AtoZ służący do zarządzania subskrybowanymi przez Bibliotekę czasopismami w wersji elektronicznej i oferujący pełną informację o tych czasopismach,
- narzędzie LinkSource integrujące bazy bibliograficzne z bazami czasopism pełnotekstowych; pozwala na automatyczne przejście od wybranego rekordu bibliograficznego artykułu w jednej z baz do jego pełnego tekstu w wersji



Zespół Biblioteki w dawnej siedzibie biblioteki (lata sześćdziesiąte)

elektronicznej, o ile Biblioteka posiada go w swoich zasobach,

- program RefWorks służący do gromadzenia opisów bibliograficznych i tworzenia, na ich podstawie, przypisów oraz bibliografii załącznikowej, na przykład na potrzeby przygotowywanej publikacji naukowej.

Ponadto na terenie budynku Biblioteki Głównej i Biblioteki Wydziału Farmaceutycznego istnieje możliwość korzystania z bezprzewodowego Internetu, dzięki czemu użytkownicy mogą posługiwać się swoimi laptopami. Oferowana usługa PROXY pozwala natomiast wszystkim osobom uprawnionym do tego korzystać z naszych zasobów elektronicznych także z komputerów domowych.

Poszerzaniu wiedzy o zbiorach i usługach Biblioteki oraz ich promocji, a także podnoszeniu efektywności wykorzystania posiadanych zasobów służą szkolenia. Biblioteka prowadzi je dla wszystkich chętnych w ramach stałej oferty oraz na tzw.



Pierwsza siedziba Biblioteki – nieistniejący już pawilon nr 30



Magazyn w pawilonie (na pierwszym planie Zofia Folkman)

życzenie, np. bezpośrednio w klinikach i zakładach lub specjalnie, zgodnie z potrzebami np. kół naukowych.

Do ważnych zadań Biblioteki należy dydaktyka. W roku akademickim 2009/2010 Biblioteka prowadziła zajęcia obowiązkowe i fakultatywne dla studentów różnych lat studiów i doktorantów, w ramach przysposobienia bibliotecznego lub zajęć z naukowej informacji medycznej, wykorzystując do tego e-learning. Po raz pierwszy zajęcia ze studentami przy zastosowaniu tej metody odbyły się w 2005 roku. Bibliotekarze z BG stworzyli i wprowadzili do programu nauczania studentów I roku, w roku akademickim 2005/2006, autorskie zajęcia pod nazwą *Szkolenie biblioteczne online* realizowane przez Internet. Zaproponowana forma i sposób prowadzenia przedmiotu zyskały akceptację wśród studentów oraz bibliotekarzy z innych bibliotek. Z perspektywy lat należy stwierdzić, że *Szkolenie biblioteczne online* wypromowało naszą księżnicę zarówno w środowisku polskich bibliotek, jak i w macierzystej Uczelni. Do chwili obecnej licencję na nasze szkolenie zakupiło i wdrożyło w różnym zakresie 6 polskich bibliotek akademickich, w tym 5 bibliotek medycznych.

Biblioteka systematycznie realizuje własne projekty badawcze z zakresu bibliotekoznawstwa. W latach 2003–2005 zajmowaliśmy się *Oceną i doskonaleniem metodyki szkoleń bibliotecznych dla studentów i innych użytkowników informacji naukowej*. W efekcie prowadzonych prac zostało stworzone właśnie *Szkolenie biblioteczne online*, które systematycznie rozwijamy i udoskonalamy.

Analiza porównawcza wykorzystania elektronicznych źródeł informacji naukowej udostępnianych użytkownikom sieci uczelnianej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego poprzez witryny internetowe Biblioteki to temat kolejnych badań prowadzonych w latach 2006–2008. Otrzymane wyniki pozwoliły nam na stworzenie nowego serwisu WWW Biblioteki, uwzględniającego uzyskaną wiedzę o potrzebach informacyjnych użytkowników.

Obecnie prowadzimy – *Badanie poziomu satysfakcji oraz potrzeb użytkowników Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w zakresie korzystania z zasobów, usług oraz poszczególnych agend Biblioteki*, to zadanie na lata

2009–2011. Po etapie przygotowań zostały opracowane różnego typu ankiety. W styczniu br. przeprowadzono badania ankietowe, obecnie trwa analiza uzyskanych wyników. Liczymy na to, że dzięki tym badaniom jeszcze lepiej poznamy oczekiwania naszych użytkowników i odpowiednio do uzyskanej wiedzy będziemy modyfikować pracę Biblioteki.

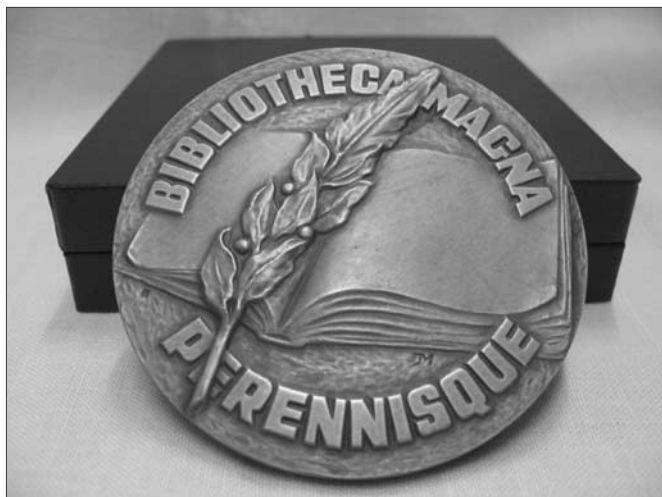
Biblioteka Główna GUMed współdziała z innymi bibliotekami o tym samym profilu oraz statusie w ramach Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych, której głównym zadaniem jest zarówno wyznaczanie ogólnych kierunków funkcjonowania, jak i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć integrujących te biblioteki. W czerwcu 2010 roku nasza Biblioteka objęła przewodniczenie Konferencji, bowiem głosem jej członków niżej podpisana Anna Grygorowicz została wybrana na jej przewodniczącą. Do dotychczasowych przedsięwzięć powstałych z inspiracji Konferencji, a w których uczestniczymy, oprócz wspomnianego już systemu wypożyczeń międzybibliotecznych doc@med oraz Kartoteki MeSH-PL, należy współtworzony także Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w Polskich Bibliotekach Medycznych (CKCZ), współredagowane branżowe czasopismo *Forum Bibliotek Medycznych* czy wreszcie coroczne konferencje problemowe, które już trzykrotnie zorganizowała BG GUMed.

Biblioteka Główna GUMed podejmuje również współpracę z bibliotekami Trójmiasta. Najnowszym wspólnym przedsięwzięciem bibliotek regionu jest tworzenie, w oparciu o środki z Unii Europejskiej, Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Dzięki temu projektowi możliwe będzie zaprezentowanie bardzo szerokiej grupie odbiorców, m.in. materiałów dokumentujących historię i życie zarówno naszego Uniwersytetu, jak i samej Biblioteki oraz zbiorów zabytkowych i kolekcji starodruków.

Pragnąc pokazać inne oblicze biblioteki akademickiej, kreatywność pracujących w niej bibliotekarzy, przełamać stereotypy, a przede wszystkim promować Bibliotekę jako otwarte miejsce spotkań z ludźmi, z kulturą i sztuką, miejsce, gdzie można miło i pożytecznie spędzić wolny czas, niekoniecznie nad podręcznikiem z anatomii czy artykułem naukowym, przygotowujemy różne wydarzenia, które z pewnością mogą zaintrygować i zaskoczyć naszych czytelników.



Zespół Biblioteki Głównej w obecnym składzie



Znakomitą ku temu okazją są organizowane przez naszych bibliotekarzy wystawy tematyczne, które obok funkcji edukacyjnej, spełniają także rolę informacyjną. Prezentowane ekspozycje ukazują czytelnikom specyfikę dokumentu bibliotecznego i medycznego, ale także obszary wspólnych dziejów książki i medycyny. Od roku 2004 Biblioteka włącza się w obchody ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Rok rocznie staramy się przygotować nowe, ciekawe propozycje i z upływem lat otwieramy się coraz szerzej na środowisko skupione wokół Uczelni oraz na trójmiejskich bibliotekarzy. Udział Biblioteki w obchodach Tygodnia Bibliotek to przede wszystkim coroczne okolicznościowe wystawy związane z hasłem Tygodnia, konkursy, m.in. na ekslibris Biblioteki, czy też na hasło promujące naszą książnicę, koncerty, ale także nocne wykłady w plenerze. Współdziałamy również w podejmowanych przez Uczelnię inicjatywach na rzecz społeczności lokalnej. Dobrym tego przykładem jest nasze, już trzykrotne, uczestnictwo w organizowanym przez GUMed *Pikniku na Zdrowie*.

Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, jako biblioteka medyczna, ze względu na swój szczególny charakter oraz wyjątkowego użytkownika, na przestrzeni 65. lat swojego istnienia stale doskonaliła się w wypełnianiu swojej misji, traktując upowszechnianie wiedzy jako służbę środowisku akademickiemu, naukowemu i rzeszy lekarzy-praktyków, a co z tym się wiąże – choremu i cierpiącemu człowiekowi. Należy także podkreślić, iż realizowaniu przez Bibliotekę misji przez te wszystkie lata sprzyjała zawsze harmonijna współpraca z kolejnymi władzami Uczelni. Doceniając rolę, jaką w Uczelni pełni Biblioteka Główna, zapewniały zawsze, stosownie do możliwości, środki finansowe na jej działalność oraz stwarzały korzystne warunki rozwoju.

Funkcjonowanie każdej biblioteki uzależnione jest od potencjału intelektualnego oraz organizacyjnego pracujących tam bibliotekarzy, ich dynamizmu i kompetencji zawodowych. Nie do przecenienia jest więc rola, jaką w sukcesie wyróżnionej medalem Biblioteki Główny GUMed odegrali bibliotekarze, którzy związali z nią swoje – w bardzo wielu przypadkach – całe zawodowe życie. To właśnie dzięki ich umiejętnościom wykorzystania istniejących uwarunkowań w tworzeniu biblioteki zasobnej, nowoczesnej, przyjaznej użytkownikowi i otwartej na potrzeby społeczności, nasza Biblioteka mogła się stale i dynamicznie rozwijać w okresie 65. lat swojego istnienia i założyć na miano BIBLIOTHECA MAGNA – PERENNISQUE.

Mgr inż. Anna Grygorowicz,
p.o. dyrektor Biblioteki Głównej GUMed



Biblioteka Główna
GUMed informuje

Anna Grygorowicz przewodniczącą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych

Pełniąca obowiązki dyrektora Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego mgr inż. Anna Grygorowicz, w czerwcu br. została wybrana przewodniczącą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych (KDBAUM) na najbliższą kadencję. Zadaniem KDBAUM jest przede wszystkim: wyznaczanie kierunków działania polskiego bibliotekarstwa medycznego, przy uwzględnieniu wspólnych interesów bibliotek akademickich o tym profilu. Konferencja podejmuje i realizuje wspólne zadania z zakresu gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów oraz usług informacyjnych zgodnie z potrzebami użytkowników szeroko rozumianej ochrony zdrowia. Ponadto inicjuje i wspiera inicjatywy zmierzające do doskonalenia funkcjonowania bibliotek współpracujących w jej ramach oraz integruje je wokół wspólnych przedsięwzięć. Członkami KDBAUM są dyrektorzy bibliotek uczelni należących do Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, a dyrektor Główny Biblioteki Lekarskiej i kierownicy innych naukowych bibliotek o profilu medycznym posiadają status członków stowarzyszonych.

Historia KDBAUM sięga roku 1981, kiedy to właśnie w Gdańsku, podczas pierwszej konferencji bibliotek medycznych, dającej początek systematycznej współpracy tych placówek, powołano Porozumienie Dyrektorów Bibliotek Głównych Akademii Medycznych, którego zadaniem było przygotowywanie corocznych spotkań problemowych. W czerwcu 2009 roku został zaakceptowany i przyjęty Regulamin Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych wyznaczający podstawowe cele działania tego zespołu, m.in.:

- wspólne występowanie w sprawach negocjowania warunków konsorcyjnego zakupu produktów informacji naukowej,
- integrowanie wokół wspólnych przedsięwzięć i koordynowanie współpracy,
- reprezentowanie interesów pracowników bibliotek akademickich uczelni medycznych,
- dbałość o społeczny prestiż zawodu bibliotekarza i pracownika medycznej informacji naukowej.

Przewodniczenie Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych jest wyróżnieniem i wyrazem uznania dla dyrektora Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, jak i dla jednostki, którą kieruje.



Konferencja PAN

Polska Akademia Nauk w dniu 8 października br. w Warszawie organizuje międzynarodową konferencję *Current challenges in medical communication: diagnosing and curing unethical practices*, której celem jest przedstawienie aktualnych poglądów i zwrócenie uwagi na nowe zagadnienia związane z przestrzeganiem zasad etycznych w zakresie piśmiennictwa medycznego, zwłaszcza na coraz bardziej rozpowszechnione zjawisko redagowania prac naukowych przez pracowników wyspecjalizowanych firm (tzw. *medical writing*) oraz zdarzające się przypadki ukrytego autorstwa (*ghostwriting*).

Planowana konferencja ma charakter międzynarodowy z udziałem najwybitniejszych ekspertów – czołowych autorytetów w przedmiotowej dziedzinie – reprezentujących wszystkie zainteresowane strony: naukowców, lekarzy, czasopisma naukowe, firmy farmaceutyczne, a także spółki wyspecjalizowane w redagowaniu pism medycznych.

Z pewnością tematyka konferencji oraz ranga zaproszonych mówców spotkają się z Państwem zainteresowaniem.

Szczegółowe informacje znaleźć można na stronie internetowej www.aktualnosci.pan.pl w zakładce Konferencje, sympozja, seminaria.

CURRENT CHALLENGES IN MEDICAL COMMUNICATION: DIAGNOSING AND CURING UNETHICAL PRACTICES

INTERNATIONAL CONFERENCE

8 October 2010

Institute of Biocybernetics and Biomedical Engineering of the Polish Academy of Sciences, Warsaw

SESSION I

- *Welcoming remarks*: A. Górski, Vice-President, Polish Academy of Sciences
- J. P. Kassirer, M.D., Distinguished Professor, Tufts University Medical School; former editor, *New England Journal of Medicine: Ghostwriting and the Public Trust*
- D. Healy, professor in psychological medicine, Cardiff University School of Medicine: *Ghosts are present in the medical machine*
- P. Gotzsche, Director, Nordic Cochrane Centre, Rigshospitalet, Copenhagen: *Ghostwriting is scientific misconduct*
- Prof. J. Engelbrecht, President, All European Academies (ALLEA): *Academia and scientific integrity*

SESSION II

- Dr J. Overbeke, President, World Association of Medical Editors (WAME); professor, Radboud University, Nijmegen Medical Center, The Netherlands; former editor, *Dutch Journal of Medicine: Scientific misconduct: views from the WAME*
- Dr E. Wager, Chair, Committee on Publication Ethics, Sideview, Bucks, UK: *What can journal editors do to prevent ghostwriting?*
- R. Krajewski, Vice-president, Polish Chamber of Physicians and Dentists: *Reporting results of clinical trials – perspective of Advisory Council, Polish HTA Agency (AOTM)*
- T. Pasiński, Medical University of Warsaw: *Did the ghostwriting problem reach new EU members?*

SESSION III

- M. Koltowska-Häggström MD, PhD, J. Kosela MBA, Proper Medical Writing, Infrared s.c., Poland: *Medical Writing in Poland - what are the needs?*
- Dr A. Wnukiewicz-Kozłowska, Faculty of Law, Administration and Economics, University of Wrocław: *The legal aspects of medical writing and ghostwriting*
- D. Niese, Head, Global Development External Affairs, Novartis Pharma AG, Basel, Switzerland: *Publication policies and medical writing in a pharmaceutical company*
- C. W. Hamilton, Principal, Hamilton House; Former President, American Medical Writers Association: *Don't Get Spooked! How to Collaborate With a Professional Medical Communicator (and Avoid Ghostwriting)*.

□

PAN CURRENT CHALLENGES IN MEDICAL COMMUNICATION: DIAGNOSING AND CURING UNETHICAL PRACTICES

Międzynarodowa konferencja pod patronatem Prezesa Polskiej Akademii Nauk, Ministra Zdrowia oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Warszawa, 8 października 2010 r.

Wykłady wygłosi między innymi:

Prof. J. Engelbrecht, President, All European Academies (ALLEA)

Dr J. Overbeke, President, World Association of Medical Editors (WAME)

J. P. Kassirer, M.D. Distinguished Professor, Tufts University Medical School, former editor, *New England Journal of Medicine*

C. W. Hamilton, PharmD, ELS, Principal, Hamilton House, former President, American Medical Writers Association

Dr P. Gotzsche, Director, Nordic Cochrane Centre, Rigshospitalet

Dr D. Healy, Cardiff University School of Medicine

Dr E. Wager, Chair, Committee on Publication Ethics

Dr D. Niese, Novartis Pharma AG

Miejsce konferencji: Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN, ul. Ka. Trajdena 4, Warszawa.

Udział w konferencji jest bezpłatny. Szczegółowy program oraz formularz zgłoszeniowy dostępne są na stronie internetowej www.aktualnosci.pan.pl w zakładce "Konferencje, sympozja, seminaria".

Lekarze i lekarze dentyści mają możliwość uzyskania punktów edukacyjnych.

Szczegółowych informacji udziela sekretariat konferencji: medwriting@pan.pl, tel. 22 656 60 96.

Sięgnijmy do korzeni



Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919-1939

Otwarcie wystawy „Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w fotografiach 1919–1939” w dniu 22 września br. zgromadziło w Muzeum GUMed w Atheneum Gedanense Novum znaczne grono osób sentymentalnie związanych z wileńskim Uniwersytetem Stefana Batorego i liczną reprezentacją władz Uczelni z rektorem prof. Januszem Morysiem oraz kilkoma rektorami poprzednich kadencji na czele. Mieliśmy także zaszczyt i przyjemność gościć z tej okazji w Gdańsku autorów wystawy państwa Annę i Mirosława Supruniuków z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Wystawa, uprzejmie udostępniona nam przez UMK, na którą składa się 30 pięknie opracowanych graficznie plansz formatu 100x70 cm, prezentuje archiwalne fotografie wraz z wyczerpującymi opisami. Powstała przed rokiem w Toruniu w toku prac autorów nad albumem o tym samym tytule, w którym zgromadzono 350 fotografii wraz z przypisami, przedstawiających postaci, miejsca i historyczne wydarzenia związane z USB w okresie międzywojennym, aż do jego nagłej likwidacji przez Litwinów w dniu 15 grudnia 1939 r. O genezie wystawy informowaliśmy w *Gazecie AMG* (nr 8-9/2010, s. 11–14), publikując artykuł Anny i Mirosława Supruniuków pt. „Tradycja i pamięć Uniwersytetu”. Uczestnicy uroczystości mogli też obejrzeć wzruszający 20-minutowy film przygotowany przez autorów wystawy.

Przybyłych gości serdecznie powitał dr Marek Bukowski, opiekun Muzeum GUMed, a w nastrój nostalgii i zadumy wprowadził emerytowany docent Politechniki Gdańskiej Wacław Dziewulski (tekst wystąpienia obok).

Muzeum GUMed wydaje się być bardzo odpowiednim miejscem dla tej wystawy. Zwiedzający, oglądając dobrze wyeksponowane i podświetlone plansze, mogą równocześnie zauważyć wiele zgromadzonych tu przedmiotów i wydawnictw nawiązujących do wileńskiej tradycji gdańskiej uczelni medycznej. Przybyli goście, którym bliska jest ta tradycja, prowadzili ożywione rozmowy, komentowali treść ekspozycji, wymieniali poglądy i dzielili się wspomnieniami. Dla młodszego pokolenia była to piękna lekcja historii z nieukrywaną nutką patriotyzmu. Należy się cieszyć, że zwiedzanie tej wystawy znalazło się w oficjalnym programie uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego w GUMed.

Trzeba bardzo serdecznie podziękować Uniwersytetowi Mikołaja Kopernika w Toruniu za pielęgnowanie wileńskiej tradycji, przygotowanie i udostępnienie nam tej wystawy, jak też za album, który wzbogacił zbiory

Muzeum GUMed. Piękne podziękowania należą się autorom dr Annie i dr. Mirosławowi Supruniukom za przygotowanie z ogromnym pietyzmem tak wielkiego i doniosłego dzieła, za bezinteresowną miłość do Wilna i za trud podróży do Gdańska na spotkanie z nami. Pragnę w szczególny sposób podziękować rektorowi prof. Januszowi Morysiowi za wielką przychylność dla pomysłu zaproszenia tej wystawy do Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i stale przejawianą życzliwą dbałość o wileńskie korzenie naszej Uczelni.

Bardzo zachęcam wszystkich pracowników Uczelni i studentów do odwiedzenia tej wystawy, która czynna będzie do 4 listopada br. Z pewnością starszym, których już coraz mniej, dostarczy wielu wzruszeń, a młodszym przybliży Wilno i jego Uniwersytet jako niezmiernie ważny ośrodek nauki i kultury na kresach wschodnich II Rzeczypospolitej.

Ekspozycję w Muzeum GUMed przygotowali dr Marek Bukowski i inż. Mikołaj Burka; plakat opracowała mgr Sylwia Scisłowska, a z inicjatywą sprowadzenia jej z Torunia do Gdańska wystąpił niżej podpisany.

Prof. Wiesław Makarewicz,
redaktor naczelny *Gazety AMG*



Autorzy wystawy dr Mirosław i dr Anna Supruniukowie z prof. Wiesławem Makarewiczem



Żołnierza z niego nie będzie...

Urodziłem się w Wilnie w 1924 r., jako 4. dziecko profesora astronomii, ówczesnego rektora USB. Marszałek Józef Piłsudski hołubił Wilno i USB. Późną wiosną tegoż roku odwiedził rektora w jego mieszkaniu; kieszonkowym zegarkiem zabawił 3 dziewczynki – rówieśniczki jego córek. Gdy dowiedział się, że urodził się syn, zawołał: „dawać go!” Oseska przyniesiono w beciku. Nagle wyciągnięta szabla zadźwięczała i błysnęła, a Marszałek skwitował: „Żołnierza z niego nie będzie!”

Jesienią tegoż roku prof. Władysław Dziewulski – na zjeździe polskich astronomów w Toruniu – postawił formalny wniosek o utworzenie uniwersytetu w grodzie Kopernika. Po upływie 20. lat przekonywał ekspatriowanych z Wilna pracowników b. USB, aby jechali do Torunia. Latem 1945 r. kilkanaście towarowych wagonów dotarło do Torunia, z którego hitlerowcy usunęli Polaków po włączeniu miasta do Rzeszy Niemieckiej. Po wojnie Toruń był przepętniony szpitalami Armii Czerwonej. Prowizoryczne władze administracyjne były zaskoczzone propozycją powołania uniwersytetu. Trwały pertraktacje.

Wreszcie zakwaterowano nas w szkole (ul. Mickiewicza 102). Gdy w sieni tejże szkoły tonąłem w parze gotowanych pieluszek siostrzenicy – weszło dwóch dystyngowanych panów. Prowadził prof. Konrad Górski (ten od Adama Mickiewicza). Ojciec drzemał na pakach z książkami. Ustyszał głosy, zerwał się. Prof. Górski – z właściwą mu swadą – zaanonsował: „Panie Rektorze (bo tak zwracano się do Ojca) – oto Jego Magnificencja prof. Kolankowski”. Była to symboliczna chwila dziejowa, bo ekspatriowani pracownicy b. USB w Wilnie stali się pracownikami nieistniejącego jeszcze uniwersytetu w Toruniu.

Budynek szkolny trzeba było zwolnić – przeniesiono nas na skraj skarpy wiślanej (ul. Danielewskiego 6). Woźni USB patrolowali wynoszenie się szpitali przyfrontowych. Dostałem sygnał: „Panie Wacławie – Pan Rektor (mój Ojciec) polecił zabrać prof. Antoniego Basińskiego i zabezpieczyć budynek w parku”. Na tekturze napisaliśmy: „zajęty przez uniwersytet”, a po godzinie luzowali nas woźni. Ten budynek zajęła Biblioteka UMK.

Addendum

Byłem przy pierwszej topacie prof. Władysława Dziewulskiego pod fundamenty Obserwatorium Astronomicznego w Wilnie. Byłem również przy pierwszej topacie prof. Michała Reichera pod fundamenty Anatomii w Wilnie, a po kilku latach w reprezentacyjnej sali wykładowo-demonstracyjnej słuchałem prelekcji – zaproszonego z Krakowa – prof. Michała Siedleckiego. Prelekcja była ilustrowana szkicami Stanisława Wyspiańskiego. Kopię unikatowego szkicu portretowego prof. Siedleckiego, wykonanego przez Wyspiańskiego w 1902 r. przekazuję osobom zainteresowanym.

Wacław Dziewulski



Prof. Michał Siedlecki – szkic portretowy wykonany w Krakowie w 1902 r. przez Stanisława Wyspiańskiego (ze zbiorów Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni).

Jak ograniczyć ryzyko chorób cywilizacyjnych – sukcesy polskie i międzynarodowe

Międzynarodowa konferencja SOPKARD 15 i IMPACT-Polska w sopockim Sheratonie. Cz. II

W jednym z poprzednich numerów Gazety AMG (nr 7/2010) przedstawiliśmy podsumowanie konferencji naukowej poświęconej prewencji chorób cywilizacyjnych, która odbyła się 9 kwietnia 2010 roku w sopockim hotelu Sheraton.

W trakcie pierwszej części konferencji, w której udział wzięli wybitni polscy i międzynarodowi specjaliści epidemiologii chorób niezakaźnych oraz zdrowia publicznego, omówiono dokonania prowadzonego w ostatnim dziesięcioleciu programu prewencji chorób układu krążenia SOPKARD oraz programu WHO-CINDI. Kolejną część programu stanowiło przedstawienie po raz pierwszy w kraju wyników analizy IMPACT-Polska. W tej relacji zawarto krótkie sprawozdanie właśnie z tej części obrad. Głównymi realizatorami Projektu IMPACT-Polska byli pracownicy Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii GUMed, Instytutu Kardiologii w Warszawie oraz Uniwersytetu w Liverpoolu we współpracy z wiodącymi ośrodkami akademickimi i urzędami (GUS, PZH-NIZP) w kraju.

Celem analizy IMPACT jest wyjaśnienie przyczyn obserwowanego w Polsce, począwszy od 1991 roku, zmniejszania się umieralności spowodowanej chorobą wieńcową. Wyjaśnienie przyczyn tego zjawiska ma duże znaczenie przede wszystkim dla optymalizacji polityki zdrowotnej państwa, mającej na celu dalszą redukcję umieralności. Ale wiedza ta nie tylko jest istotna z punktu widzenia polityki zdrowotnej. Zjawisko odwrócenia się niekorzystnego trendu zgonów spowodowanych chorobami sercowo-naczyniowymi, w latach 90. ub. wieku związane z przemianami ustrojowymi, dotyczy nie tylko Polski, ale także wielu innych krajów byłego bloku wschodniego, m.in. Czech, Węgier i Rumunii. Pytanie o przyczyny takiego zjawiska jest jednym z ciekawszych, jakie stawia współczesna epidemiologia chorób niezakaźnych.

Aby wyjaśnić, co spowodowało zmniejszenie się liczby zgonów spowodowanych chorobą niedokrwienną serca, posłużono się matematycznym modelem choroby wieńcowej IMPACT, opracowanym przez zespół naukowców z Uniwersytetu w Liverpoolu, pod kierunkiem prof. Simona Capewella. Model ten jest matematycznym zapisem aktualnej wiedzy wynikającej z realizacji wielkich prób klinicznych i metaanaliz dotyczących choroby wieńcowej, jej czynników ryzyka oraz terapii. Został

przetestowany w wielu populacjach, m.in. w USA, Kanadzie, Szwecji, Wielkiej Brytanii, jednak jak dotąd nie był wykorzystany i implementowany dla żadnego z państw Europy Środkowej i Wschodniej.

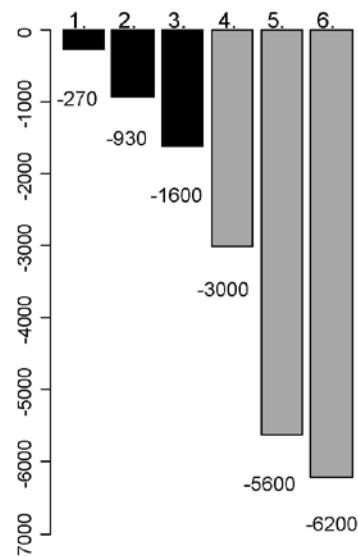
Aby przeprowadzić kompletną analizę konieczne było zgromadzenie bardzo wielu szczegółowych danych dotyczących czynników ryzyka oraz terapii choroby niedokrwiennej serca w Polsce w ostatnim 15-leciu. Udało się to dzięki współpracy z wieloma instytucjami w całym kraju, m.in. Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego, Polskim Rejestrem Ostrych Incydentów Wieńcowych, Krajowym Rejestrem Operacji Kardiologicznych. Duże znaczenie miały wyniki ogólnokrajowych badań przekrojowych, dotyczących rozpowszechniania czynników ryzyka chorób układu krążenia, jak również leczenia niewydolności serca, prowadzonych w ostatniej dekadzie m.in. przez nasz Uniwersytet.

Główne wyniki analizy

Dzięki zmniejszeniu się umieralności spowodowanej chorobą wieńcową, w 2005 r. w porównaniu do 1991 r. obserwowaliśmy ponad 26 tys. mniej zgonów wśród osób w wieku 25–74 lat. Za ten wynik w najwyższym stopniu odpowiadało zmniejszenie się rozpowszechnienia czynników ryzyka. Przede wszystkim redukcja średniego stężenia cholesterolu całkowitego, która odpowiadała za 39% obserwowanego efektu. 11%

O ile zmniejszy się liczba zgonów z powodu choroby niedokrwiennej serca, gdy:

1. dwukrotnie zwiększymy liczbę zabiegów angioplastyki w świeżym zawałe serca
2. pięciokrotnie zwiększymy liczbę wykonywanych „by-pass’ów” w stabilnej chorobie wieńcowej
3. 100% przypadków nadciśnienia w Polsce będzie leczonych
4. zmniejszy się średnie ciśnienie tętnicze w populacji o 2 mmHg
5. zmniejszy się średnie stężenie cholesterolu całkowitego o 0,3 mmol/l
6. zmniejszy się o połowę liczba palaczy tytoniu



IMPACT Polska, dane niepublikowane, dotyczy populacji Polaków w wieku 25-74 lat

związane było ze zmniejszeniem się rozpowszechnienia nągu palenia, przy czym redukcja umieralności dotyczyła w tym wypadku tylko mężczyzn. Obniżenie średnich wartości ciśnienia tętniczego spowodowało 29% zmniejszenie się liczby zgonów wśród kobiet, u mężczyzn natomiast ciśnienie tętnicze było czynnikiem przyczyniającym się do większej liczby zgonów. Do większej liczby zgonów przyczynił się także wzrost rozpowszechnienia otyłości i cukrzycy.

Mimo olbrzymiego postępu terapii kardiologicznej, w tym kardiologii inwazyjnej oraz nowoczesnego leczenia farmakologicznego, poprawa dostępności metod leczniczych tłumaczyła jedynie około jedną trzecią obserwowanej redukcji liczby zgonów. Największy zysk zawdzięczamy lekom stosowanym w wieńcowopochodnej niewydolności serca (12% mniej zgonów), a także leczeniu świeżego zawału serca (9%) i prewencji wtórnej (6%).

Należy pamiętać, że umieralność przedwcześnie spowodowana chorobami układu krążenia jest nadal w Polsce blisko dwukrotnie wyższa niż w niektórych państwach zachodnioeuropejskich. Można więc sądzić, że nadal istnieje ogromny potencjał dalszej redukcji liczby zgonów sercowo-naczyniowych. Model IMPACT pozwala przewidywać wyniki wielu interwencji populacyjnych, dzięki czemu jest narzędziem umożliwiającym prognozowanie efektów stosowanej polityki zdrowotnej. Dotychczasowe wyniki wskazują na dużą skuteczność strategii populacyjnej w obniżaniu umieralności. Rysunek obok przedstawia przewidywane skutki zmian w Polsce, spowodowane poprawą terapii oraz czynników ryzyka.

Obserwowany w Polsce spektakularny efekt zawdzięczamy niewątpliwie przemianom ekonomicznym i społecznym. Wydaje się, że obecnie najbardziej skuteczne narzędzia znajdują się w rękach środowisk decyzyjnych. Skuteczne oddziaływanie na populację jest możliwe niemal wyłącznie przy pomocy mecha-

nizmów legislacyjnych i ekonomicznych, prowadzonych wielosektorowo.

Zmiany przepisów prawa, prowadzące nawet do minimalnego obniżenia średniego ciśnienia w populacji (np. ograniczenie zawartości soli kuchennej w produktach żywnościowych) czy zmniejszenia odsetka osób palących – są w stanie doprowadzić do większej redukcji liczby zgonów niż duże nakłady na medycynę naprawczą. Oczywiście, strategia naprawcza jest również istotna i należy ją rozwijać. W Polsce, jak dotąd, obserwujemy jednak bardzo dużą dysproporcję nakładów na obie dziedziny medycyny.

Do udziału w sopockiej konferencji zaproszono również dziennikarzy. Po konferencji wyniki modelowania statystycznego przyczyn redukcji zgonów z powodu choroby wieńcowej w Polsce zostały szeroko opisane w *Rzeczpospolitej* i *Gazecie Wyborczej*.

Konferencję w Sopocie zorganizowano pod naukowym patronatem Biura Światowej Organizacji Zdrowia w Polsce, Komisji Epidemiologii i Zdrowia Publicznego Polskiej Akademii Nauk, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego oraz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem polskich ekspertów z najważniejszych ośrodków akademickich, tym bardziej, że organizatorzy po raz pierwszy na tego typu krajowej konferencji medycznej zapewnili interaktywną teletransmisję do uniwersytetów medycznych w kraju. Teletransmisja obrad została przygotowana dzięki współpracy i pomocy koncernu CISCO. W ten sposób nowoczesne technologie umożliwiły udział w konferencji wszystkim zainteresowanym tematyką prewencji chorób serca i naczyń.

Dr Piotr Bandosz,
dr hab. Tomasz Zdrojewski

Reumatolodzy w Sopocie

II Krajowe Spotkania Reumatologiczne

W dniach 16–18 września br. w Sopocie spotkali się reumatolodzy z całej Polski na II Krajowych Spotkaniach Reumatologicznych. Podczas uroczystego otwarcia konferencji władze Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego reprezentował prorektor ds. klinicznych prof. Zbigniew Zdrojewski.

Wiodącymi tematami konferencji były: wczesna diagnostyka reumatoidalnego zapalenia stawów, terapie biologiczne w leczeniu chorób reumatycznych, nowości w diagnostyce i leczeniu układowych chorób tkanki łącznej.

Pracownicy GUMed przedstawili 6 doniesień ustnych w sesjach prac oryginalnych, z których większość powstała przy współpracy następujących jednostek: Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii, Katedry i Zakładu Fizjopatologii oraz Katedry Medycyny Rodzinnej. Bardzo wysoko oceniono materiał kliniczny dotyczący ziarniniaka Wegenera, pochodzący z 11. klinik Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Dr Anna Masiak przedstawiła problemy z rozpoznawaniem i leczeniem 70. chorych z tą postacią zapalenia naczyń. Natomiast dr Zenobia Czuszyńska zaprezentowała ciekawe spostrzeżenia dotyczące rozpoznania i leczenia pacjentów z chorobą Takayasu, a także poinformowała, że w najbliższym czasie przystąpi do organizacji krajowego rejestru tej stosunkowo rzadkiej jednostki chorobowej. Niezwykle inte-

resujące były doniesienia dotyczące diagnostyki immunologicznej wczesnej postaci zapalenia stawów (dr Żaneta Smoleńska), jak również wpływu leczenia immunosupresyjnego na limfocyty T w toczeniu rumieniowatym układowym (mgr Agnieszka Dąca). Zaburzenia funkcji poznawczych u chorych na toczeń układowy były tematem wystąpienia dr Katarzyny Nowickiej-Sauer. Nowatorskie zastosowanie ultrasonografii w diagnostyce zwłóknienia płuc w twardzinie układowej zaprezentowała stażystka UCK Natalia Buda. Kończącą sesję II Krajowych Spotkań Reumatologicznych zamknął wykład dr hab. Ewy Bryl „Czy immunolog jest potrzebny reumatologom?”.

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii, kierowana od dwóch lat przez prof. Zbigniewa Zdrojewskiego, została zauważona na mapie polskich ośrodków reumatologii klinicznej i na pewno będzie nie tylko wносить cenny wkład w działalność Wojewódzkiego Zespołu Reumatologicznego w Sopocie, ale stanie się ośrodkiem leczenia chorych z ciężkimi postaciami chorób tkanki łącznej.

Prof. Zbigniew Zdrojewski,
kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych,
Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii

Innowacje w procesie kształcenia biotechnologów

Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG-GUMed partnerem projektu

FS-Biotech – future skills for biotechnology



Głównym celem projektu jest poprawa jakości kształcenia studentów biotechnologii pod kątem nabywania przez nich tzw. miękkich umiejętności (np. umiejętność słuchania, pracy zespołowej, krytycznego myślenia etc.) w celu lepszego przygotowania do przyszłej pracy zawodowej. Projekt jest współfinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu Erasmus – *Lifelong Learning Programme (Sub-programmes – Multilateral Projects*, nr projektu 142696-LLP-1-2008-1-PT-ERASMUS-ECUE). Koordynatorem projektu jest Portuguese Catholic University z Portugalii, a partnerami następujące europejskie uczelnie: Aalborg University (Dania), Cranfield University (Wielka Brytania), Dublin City University (Irlandia), Freie Universität Berlin (Niemcy), Trinity College Dublin (Irlandia), Universidad Miguel Hernández (Hiszpania) oraz University of Central Lancashire (Wielka Brytania). Partnerem jest także stowarzyszenie Associação Empresarial de Viana do Castelo z Portugalii, skupiające przedsiębiorstwa z regionu, które m.in. promuje i wspiera współpracę pomiędzy członkami, organizuje staże w przedsiębiorstwach, jak również bada zapotrzebowanie na doksztalcenie pracowników.

Celem projektu jest wprowadzenie innowacji do programu dydaktycznego oraz promowanie wysokiej jakości kształcenia na MWB UG-GUMed poprzez wzmocnienie współpracy z przedsiębiorstwami. Poprawa jakości kształcenia powinna nastąpić poprzez rozwój kluczowych miękkich umiejętności u absolwentów kierunku biotechnologia. Umiejętności te z pewnością ułatwią późniejsze zatrudnienie i zapewnią wysoką konkurencyjność na rynku pracy. Projekt ma również zapewnić rozwój innowacyjnych i atrakcyjnych metod nauczania w celu podniesienia samoświadomości studentów oraz ich wszechstronnego rozwoju.

Na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród pracodawców opracowano, m.in. profil cech/umiejętności miękkich, najbardziej przez nich oczekiwanych i wprowadzono niektóre do programu kształcenia (np. umiejętność słuchania, komunikacji ustnej i pisemnej, rozwiązywania problemów, pracy zespołowej, krytycznego myślenia, osobistej organizacji i zarządzania czasem) podczas zajęć dydaktycznych w MWB. Przeprowadzono również warsztaty dla nauczycieli mające na celu dosko-



nalanie ich umiejętności przekazywania wiedzy, informacji zwrotnych, jak i efektywniejszej współpracy ze studentami w trakcie zajęć dydaktycznych. Warsztaty poprowadziła dr Jolanta Dyrda z Zakładu Dydaktyki Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego. Aby uzyskać informację o tym, w jaki sposób studenci podchodzą do swoich studiów oraz jakie stosują strategie uczenia się, został przeprowadzony test zwany *Inwentarzem Stylów Uczenia się* autorstwa J. Vermunt (ang. *Inventory of Learning Styles, ILS*).

Studenci MWB UG-GUMed mogli uczestniczyć w warsztatach, które pozwalały na doskonalenie samooceny i samoświadomości w kontekście umiejętności miękkich oraz umiejętności uczenia się przez całe życie i radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Warsztaty prowadziła między innymi mgr Anna Wierchowaska, kierownik Biura Karier Uniwersytetu Gdańskiego.

Opracowano przewodniki, które służą pomocą przy wprowadzaniu miękkich umiejętności do programu zajęć oraz strategię ich rozwijania. Przygotowano również wskazówki dotyczące przekazywania studentom informacji zwrotnych.

Profil cech i miękkich umiejętności najbardziej cenionych przez przedsiębiorców został utworzony na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej w 206. przedsiębiorstwach działających w zakresie szeroko pojętej biotechnologii w 5. krajach europejskich. Przedsiębiorców poproszono o wskazanie najważniejszych, spośród 26. zaproponowanych, cech i miękkich umiejętności, którymi powinien charakteryzować się absolwent studiów na kierunku biotechnologia, jak również o wskazanie umiejętności, za których rozwój, ich zdaniem, odpowiedzialne są uczelnie wyższe. Polscy pracodawcy za najważniejsze uznali w kolejności: postawę etyczną i uczciwość, umiejętność słuchania, zaangażowanie i wytrwałość, chęć uczenia się, zdolność konceptualizacji, odpowiedzialność, umiejętność pracy zespołowej, zdolności interpersonalne, umiejętność rozwiązywania problemów. Zdaniem przedsiębiorców uczelnie wyższe są odpowiedzialne za rozwijanie u studentów następujących umiejętności: słuchania, konceptualizacji, komunikacji ustnej i pisemnej, rozwiązywania problemów, uczenia się, planowania i organizacji, pracy zespołowej, krytycznego myślenia, osobistej organizacji i zarządzania czasem.

W toku realizacji projektu odbyły się dwa spotkania robocze wszystkich partnerów; inauguracyjne – 9 marca 2009 r. w Porto, którego gospodarzem był Portuguese Catholic University, a koordynator projektu, Marina Ventura, omówiała harmonogram projektu oraz zadania poszczególnych uczestników. Partnerzy zaś celem lepszego wzajemnego poznania się przedstawiali swoje jednostki w trakcie krótkich prezentacji multimedialnych. Kolejne spotkanie miało miejsce w Gdańsku w dniach 16–17 lipca 2009 r., towarzyszyły mu warsztaty pt. „Benchmarking of good-practices in soft skills and self-regulated learning skills development”. Partnerzy przekazali swoje doświadczenia dotyczące:

- dobrych praktyk w zakresie wprowadzania innowacji do programu kształcenia (Margarida Amorim, Portugalia),
- współpracy pomiędzy biurami karier a społecznością akademicką w trzech uczelniach irlandzkich (Orlaith Tunney, Irlandia),
- działań w zakresie ułatwiania zatrudniania absolwentów w Freie Universität Berlin (Christiane Dorenburg, Niemcy),
- modelu rozwoju profesjonalnych kompetencji w Universidad Miguel Hernández (Juan Carlos Marzo i Mariam Ramos, Hiszpania),
- modelu kariery wdrażanego w University of Central Lancashire (Peter John Sewell i Lorraine Dacre-Poll, Wielka Brytania).

Dr Sylwia Jafra zaprezentowała specyfikę systemu kształcenia studentów w MWB UG-GUMed. Szczególną uwagę zwróciła na fakt, iż studenci pragnący uzyskać stopień magistra biotechnologii w MWB mają obowiązek przygotowania pracy magisterskiej oraz publicznej prezentacji wyników badań w języku angielskim. Podkreśliła, iż każdy student ma indywidualnego opiekuna naukowego, który pomaga mu (maksymalnie dwóm studentom) w przeprowadzeniu badań eksperymentalnych, przygotowaniu pracy magisterskiej, jak i krótkiej jej prezentacji.

W warsztatach uczestniczyli również pracownicy Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku: Emilia Koniuszewska, Karolina Zdrojewska i Anna Marzec (Departament Rozwoju Gospodarczego).

Kolejne spotkanie robocze wszystkich partnerów, podczas którego omówiono aktualny stan realizacji projektu oraz plany działań na kolejne miesiące, odbyło się 25 stycznia 2010 roku na Cranfield University w Wielkiej Brytanii, gospodarzem była Theresa Smyth pracująca w tamtejszym biurze karier.

Końcowe spotkanie uczestników projektu zaplanowane jest na wrzesień 2010 roku w Portuguese Catholic University w Porto, w siedzibie koordynatora projektu, połączone z międzynarodową konferencją zatytułowaną „Employability&Entrepreneurship” odbywającą się w dniach 27–28 września w Porto i organizowaną w ramach projektu. Konferencja skierowana jest do nauczycieli akademickich, przedsiębiorstw, pracowników biur karier oraz studentów i absolwentów uczelni wyższych. Jej celem jest prezentacja wyników projektu i dyskusje nad możliwościami wzmocnienia współpracy pomiędzy uczelniami wyższymi i przedsiębiorstwami oraz nad sposobami poprawienia jakości systemu kształcenia na uczelniach wyższych. Ma także zająć się promowaniem przedsiębiorczości i sposobami uzyskiwania większych możliwości zatrudnienia w wyuczonym zawodzie studentów i absolwentów kierunku biotechnologia. W MWB projekt jest prowadzony przez dr Annę Gwizdek-Wiśniewską i dr Sylwią Jafre, a koordynowany przez dziekana Wydziału, prof. Ewę Łojkowską.

Dr Anna Gwizdek-Wiśniewska,
prof. Ewa Łojkowska



Alina Boguszewicz

Prof. Irena Jabłońska-Kaszewska

W imieniu Polonii gdańskiej

Przemówienie wygłoszone
w Dworze Artusa na III Zjeździe
Gdańszczan w 2010 roku podczas
spotkania z Polonią gdańską

Mamy zaszczyt, w imieniu Polonii gdańskiej, przywitać Pana Prezydenta Gdańska, jego współpracowników, przedstawicieli Rady Miasta Gdańska i serdecznie podziękować za zorganizowanie spotkania gdańskiej Polonii.

Polonia gdańska to polskie rodziny, często wielodzietne i wielopokoleniowe, zamieszkujące obszar dzisiejszego Gdańska od dziesiątek, a nawet setek lat. My, obecni tu, jesteśmy ostatnim pokoleniem, które pamięta Wolne Miasto Gdańsk, ostatnimi osobami, które się w nim urodziły, w nim żyły, chodziły do polskiej ochronki, szkoły i polskiego gimnazjum, ostatnimi, którzy uczestniczyli w życiu przedwojennej Polonii gdańskiej.

Gdańsk, nasze miasto rodzinne, to – według Szymona Askenazego – miasto wyniosłe, uparte, przekorne, ale także roztropne, uczciwe i wierne, to perła w koronie Rzeczypospolitej. *Genius loci* tego miejsca sprawia, że przyciąga ono od wieków ludzi z różnych zakątków świata, różnych wyznań, języków, że rozwijają się w nim różne kultury.

Początek gdańskiej osady sięga przelotu X i XI wieku, kiedy tereny te były pod wpływem Bolesława Chrobrego. Miasto pod władzą słowiańskich książąt pomorskich rozrastało się i przeobrażało, w dużej mierze dzięki sprowadzonym przez nich w XIII wieku kupcom lubeckim. Kupcy wpłynęli na rozwój miasta pośrednicząc w handlu morskim Gdańska z Europą.

W 1410 roku wojska polsko-litewskie pokonały zakon krzyżacki pod Grunwaldem. Delegacja Rady Gdańskiej, gnębionego do tej pory przez zakon miasta, oddała po owym zwycięstwie hołd Władysławowi Jagielle. W trzynastoletniej wojnie Polski z Krzyżakami gdańszczanie udzielili królowi polskiemu pomocy i triumfalnie witali króla Kazimierza Jagiellończyka, gdy w 1457 roku zawitał do miasta. Otrzymali „iście królewską nagrodę za pocziwą, ofiarną i mężną służbę” w postaci zespołu przywilejów kazimierzowskich (*privilegia Casimiriana*). Oprócz korzyści ekonomicznych, miasto zyskało w swym herbie złotą koronę. W 1466 roku, w czasie zawarcia pokoju toruńskiego, Gdańsk ponownie gościł Kazimierza Jagiellończyka. Miasto uzyskało wówczas prawo do wolnej żeglugi, a dwa białe krzyże okryte polską koroną w czerwonym polu stały się odtąd gdańską banderą.

Ordynacja Zygmunta I z 1526 roku zmieniła ustrój Gdańska, dopuszczając do władzy rzemieślników (tzw. trzeci ordynek). Gdańsk stał się zatem miastem rządzonym nowoczesnie.

W obliczu najazdu szwedzkiego gdańszczanie stanęli przy Rzeczypospolitej. Również podczas wielkiej wojny północnej



Gdańsk nie uległ Karolowi Gustawowi. Jest to jedna z najpiękniejszych kart dziejów miasta. Gdańsk doczekał się wówczas wizyty Jana Kazimierza. Uroczyście przez gdańszczan był witany także król Jan III Sobieski. Gdańsk nie dał się wytrącić z naturalnej linii rozwoju nakreślonej przez państwowo-gospodarczą unię z Polską.

Mając w pamięci znaczenie Polski w dziejach miasta, w którym przyszło nam żyć, my, Polonia gdańska, nie czuliśmy się mniejszością na obcym terenie, zawsze byliśmy u siebie. Nawet lata zaboru pruskiego nie zdołały usunąć ani zniemczyć gdańskich Polaków. Powstawały polskie organizacje społeczne, między innymi Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” oraz „Towarzystwo Polek”, istniało tajne nauczanie języka polskiego. W kwietniu 1891 roku, dzięki inicjatywie Bernarda Miłskiego, wydawcy i redaktora, ukazał się pierwszy numer „Gazety Gdańskiej”, która to przez 48 lat była głosem Polaków w mieście.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku, delegacja Pomorzan, wśród których byli i gdańszczanie, zabiegała w Wersalu o przyłączenie Kaszub i Gdańska do Polski. Niestety, ku rozczarowaniu Polaków, powstało wówczas Wolne Miasto Gdańsk.

Jednak najtragiczniejszy okres w dziejach miasta rozpoczął się 1 września 1939 roku. Według wcześniej opracowanych list proskrypcyjnych, hitlerowcy aresztowali Polaków zarówno w Gdańsku, jak i w innych miejscowościach na terenie Wolnego Miasta, również na wsiach. Systematyczna eksterminacja Polaków dotyczyła wszystkich zawodów: nauczycieli, lekarzy, księży, prawników, kolejarzy, pocztowców, celników, nie ominęła również robotników portowych i rolników. Polonia gdańska została zdziesiątkowana.

Pragnę wyrazić głęboki szacunek naszym dziadkom i ojcom, którzy mieszkali w Gdańsku i przez dziesiątki lat przeciwstawiali się germanizacji. Składając im hołd, gromadzimy się co roku 1 września przed Victoria Schule, tą pierwszą stacją golgoty polskich gdańszczan. Pragniemy, by pamięć o nich nie zginęła.

Dzisiaj zarówno potomków dawnych gdańszczan, jak i tych, którzy przyjechali do miasta po 1945 roku, czeka wiele wyzwań. Na nas spoczywa odpowiedzialność zachowania tradycji i pamięci historycznej. Na nas ciąży obowiązek troski o miasto, troski o siebie nawzajem. Zadania te realizować musimy

także w oparciu o nasze polskie, chrześcijańskie korzenie. Do naszego poczucia obowiązku apelował wszak tu, na gdańskiej ziemi, na Westerplatte Jan Paweł II: „Każdy z nas znajduje w życiu jakieś swoje Westerplatte. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można zdezerterować”.

Pragnę zaapelować do młodego pokolenia gdańszczan, aby wczuli się w ten niezwykły *genius loci* Gdańska. Aby znaleźli swoje własne mityczne zakątki, może będzie to Nowy Dom Ławy z wychylającą się z okna słynną panienką, może Sala Czerwona Ratusza Głównego Miasta, może Dwór Artusa, w którym bywali nasi królowie. Zachęcam byście dostrzegli potęgę i piękno gdańskich kościołów, tajemniczy urok Twierdzy Wisłoujście, byście poznali dzielność żołnierzy broniących bunkrów na Westerplatte, ale także byście mieli odwagę marzyć o dalekich podróżach, patrząc na białe żagle jachtów na Motławie.

Pragniemy, by Gdańsk był przystanią przyjazną ludziom różnych kultur i języków. My, starzy gdańszczanie, marzymy o tym, by następne pokolenia, pamiętając o historii, dbały o rozwój gospodarczy i kulturalny miasta. Chcemy, by młodzi pamiętali, że słowa „Bóg, Honor i Ojczyzna” to nie tylko hasła na sztandarach, ale żywe wartości, które pozwalały nam, gdańskim Polakom, przetrwać wszelkie dziejowe nawałnice.

***Ale nie deptajcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wznieść;
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć !***

(Adam Asnyk: „Do młodych”)



Dane historyczne zaczerpnięto z publikacji Szymona Askenazego pt. „Gdańsk a Polska”.



Wspomnienie o doktorze Michale Pawlaku

W dniu 8 maja 2010 r. odszedł doktor Michał Pawlak, ordynator Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Pomorskiego Centrum Traumatologicznego im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku. Zmarł nagle, jeszcze w tym samym dniu w godzinach przedpołudniowych uczestniczył w posiedzeniu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego.

Doktor Michał Pawlak urodził się 1 czerwca 1946 r. w Koszalinie. Ukończył I Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku i następnie Wydział Lekarski AMG. Po uzyskaniu dyplomu w 1970 roku – pomimo wyróżniających się wyników w nauce – został zmuszony do poszukiwania pracy poza Gdańskiem. Przez kilka lat pracował w Klinice Ortopedycznej w Bydgoszczy, gdzie uzyskał I stopień specjalizacji z zakresu ortopedii i traumatologii. Od 1976 roku pracował w Oddziale Ortopedii Wojewódzkiego Centrum Rehabilitacji w Dzierżążnie k/Kartuz, gdzie uzyskał II st. specjalizacji z zakresu ortopedii i traumatologii. W styczniu 1982 roku podjął pracę w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Gdańsku, w którym początkowo zorganizował pododdział, a następnie jeden z najlepszych oddziałów ortopedyczno-urazowych. Ponadto, przez kilka lat sprawował funkcję dyrektora Okręgowego Szpitala Kolejowego w Gdańsku. Po połączeniu Okręgowego Szpitala Kolejowego ze Szpitalem Wojewódzkim nadal kierował stworzonym przez siebie i stale doskonalonym oddziałem. Poza tym pracował jako konsultant z zakresu ortopedii i traumatologii w ZUS i PZU.

Od początku pracy zawodowej aktywnie uczestniczył w działalności szkoleniowo-naukowej Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, był autorem i wykładowcą licznych prelekcji oraz inspiratorem dyskusji naukowych.

Pożegnaliśmy doktora Michała Pawlaka na cmentarzu Srebrzysko. Uroczystość zgromadziła ponad tysiąc uczestników. Zapanowała niezwykła cisza, kiedy padły słowa opisujące sylwetkę śp. doktora Michała Pawlaka: „(...) był to wspaniały Człowiek, znakomity Lekarz – specjalista o złotych rękach i otwartym sercu dla wszystkich – niedościgniony wzór do naśladowania...”. Słowa te zostały przyjęte z widocznym wzruszeniem jako głęboko i wiernie oddające wielką osobowość lekarską Zmarłego, na trwale wpisującą się w naszą pamięć i serca.

Doktor Michał Pawlak był lekarzem wielkiego powołania. Przez całe życie zawodowe – kierując się głębokim umiłowaniem chirurgii ortopedycznej – pozostał oddany bez reszty innym ludziom, zapewne kosztem własnego zdrowia i kariery naukowej. W opinii prof. Stanisława Mazurkiewicza, kierownika Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, mimo znacznego obciążenia pracą zawodową miał zawsze czas dla osób potrzebujących. Każdego pacjenta gotów był uważnie wysłuchać z niezwykłym zasobem cierpliwości, wyrozumiałości oraz życzliwości. By świetnym organizatorem. Stworzył wspaniały zespół lekarski i dzięki wybitnym umiejętnościom w zakresie swojej profesji inspirował współpracowników do intensywnej oraz owocnej służby na rzecz niesienia pomocy chorym. Na poziomie odpowiadającym standardom europejskim zorgani-



zował oddział ortopedyczno-urazowy, wprowadzając na bieżąco nowe technologie do praktyki lekarskiej. Posiadłszy dużą biegłość operacyjną przekazywał swoje umiejętności kolegom, budząc wielkie uznanie w środowisku medycznym. Na szczególne podkreślenie zasługuje Jego niezwykle inteligentne dostosowanie postępowania lekarskiego do nierzadko absurdalnych, ale obowiązujących, procedur i przepisów w służbie zdrowia. Potrafił rozwiązywać trudne problemy i czynił to z wielką kulturą oraz taktem.

Siostra oddziałowa Elżbieta Marczevska, współpracująca od 28 lat z doktorem Michałem Pawlakiem, jest wyrazicielką powszechnie panującej w środowisku medycznym opinii, zgodnie z którą posiadał On własny styl bycia nacechowany niezwykłą skromnością, życzliwością, wrażliwością, szacunkiem dla współpracowników oraz pokorą wobec cierpiących i potrzebujących pomocy. Był przyjaźnie nastawiony do otoczenia, doceniał wysiłek każdego pracownika, jednocześnie nie szczędził własnego zaangażowania w szkolenie personelu lekarskiego i niesienie pomocy pacjentom. Był w pełni otwarty na świat i ludzi.

Doktor Michał Pawlak reprezentował swoją codzienną postawą, wiedzą, pracą i patriotyzmem najwyższe wartości ludzkie. Posiadał cnoty wielkich osobowości: umiłowanie swojej rodziny, pracy zawodowej i ojczyzny. I takim pozostanie w naszej pamięci, takiego Go wspominamy.

Profesor Barbara Kamińska w pożegnalnych słowach wzruszająco mówiła o Jego wielkiej i mądrej miłości do żony, dzieci i wnuków. Jego syn, doktor Maciej Pawlak, również lekarz ortopeda – boleśnie dotknięty przedwczesną utratą wspaniałego Ojca – w prywatnej rozmowie ze mną powiedział, że Ojciec pozostanie dla niego wzorem wyjątkowej postawy wobec życia rodzinnego i zawodowego. Podkreślał wysoką kulturę i serdeczność Ojca oraz niezwykle umiłowanie bliskich, którym poświęcał każdą wolną chwilę, budząc tym podziw i szacunek. Jego wzorowa postawa etyczna, uczynność i koleżeńskość zostały dostrzeżone w środowisku całego Trójmiasta i nagrodzone tytułem Dżentelmena Roku 2009.



Profesor Janusz Limon – kolega z Jego rocznika studiów napisał: „Michał był bardzo lubianym przez nas kolegą. Emanował spokojem, zawsze lekko uśmiechnięty, zawsze można było na niego liczyć. Po studiach nasze drogi rozeszły się. Spotykaliśmy się sporadycznie i najczęściej spotkania te dotyczyły problemów zdrowotnych rodziny lub przyjaciół. Michał był świetnym specjalistą i jego konsultacje miały duże znaczenie w wyborze albo też w zaniechaniu leczenia. Jego niespodziewana śmierć bardzo mnie poruszyła i bardzo żałuję, że obaj tak zapracowani nie znaleźliśmy czasu na dłuższe rozmowy. Brakuje nam Michała ...”.

Redaktor Alina Kietrys w imieniu własnym i grona przyjaciół tak przedstawiła sylwetkę doktora Michała Pawlaka na łamach *Dziennika Bałtyckiego*: „Specjalista o złotych rękach i wspaniałym, otwartym sercu. Nasz Przyjaciół, cierpliwy, pogodny, pomysłowy, dusza towarzystwa, ale też i klinicysta – Mistrz. Wiedzieliśmy o tym. Bo każdy, kto miał kłopot ortopedyczny, jak w dym szedł do Michała. Nie oganiał się, choć bywał zmęczony ponad ludzką wytrzymałość, szczególnie po wielogodzinnych operacjach. Ratował życie innym, zapominając o sobie. Od-

twarzał komfort życia swoim pacjentom, pozwalał na nowo chodzić, ruszać się szybciej, usuwał swoimi mistrzowskimi zabiegami ból. Rozmowy zawodowe prowadził zawsze skupiony. Czasami dobrotliwie radził, by sprawami małymi nie przejmować się nadmiernie. – Jak masz swoje lata – mawiał – to musi trochę boleć, bo się zużywamy. Pacjentów zawsze traktował z ogromną życzliwością. Uważał, że mają prawo do lęku, niepokoju”.

Jednocześnie, warto przypomnieć, że matka zmarłego doktora Michała Pawlaka śp. prof. Jadwiga Pawlak była wieloletnim, zasłużonym kierownikiem Katedry i Zakładu Stomatologii Dziecięcej AMG. Zapewne jako wielka humanistka ukształtowała niepowtarzalną osobowość swojego syna. Stąd też prawość, szlachetność i głęboki humanizm doktora Michała Pawlaka stanowią nie tylko wartości, które wspominamy i do których tęsknimy, ale w zmiennych kolejach losu również swoisty wzorzec dla współczesnych i przyszłych pokoleń.

Dr Romuald Pruszyński

W dniu 9 września 2010 roku zmarł

Jan JANOWSKI

długoletni pracownik Akademii Medycznej w Gdańsku, samodzielny referent administracyjny Działu Gospodarczego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

W dniu 15 września 2010 roku zmarł

Jan MŁYNARSKI

długoletni pracownik Akademii Medycznej w Gdańsku, emerytowany zastępca kierownika Działu ds. Aparatury.

Z oświadczenia Parlamentu Studentów RP w sprawie ulg studenckich na przejazdy koleją

Parlament Studentów RP, będący ogólnopolskim przedstawicielstwem studentów, popiera wszelkie inicjatywy zmierzające do przywrócenia zniżek na przejazdy koleją na poziomie sprzed 2001 r. Dlatego z ogromnym uznaniem przyjęliśmy informację o planach Rządu dotyczących wprowadzenia zniżek na poziomie 49 bądź 51% już od 1 stycznia 2011 r. Wczorajszą wypowiedź pana premiera Donalda Tuska uznajemy za gwarancję, że ulgi dla studentów zostaną zapisane w ustawach o budżetowych, co pozwoli na zastosowanie szybszej ścieżki legislacyjnej. Dzięki temu studenci będą mogli się cieszyć wyższymi ulgami już od początku przyszłego roku kalendarzowego.

Jednocześnie z ubolewaniem przyjmujemy ostatnie działania kierownictwa „Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej „Przywracamy ulgi dla studentów i uczniów”, które najwyraźniej są podyktowane partykularnymi interesami, a nie interesem środowiska studenckiego.

Parlament Studentów RP oraz liczne samorządy studenckie poparty działania tego komitetu podobnie jak wszystkie wcześniejsze inicjatywy mające na celu przywrócenie ulg na poziomie z 2001 r. Jesteśmy w pełni świadomi, że bez tego poparcia komitet nie byłby w stanie zebrać wymaganych podpisów.

Jedną z fundamentalnych zasad działania Parlamentu Studentów RP i samorządów studenckich jest osiąganie celów bez popierania konkretnych partii politycznych, dlatego nie podpisujemy się pod skrajnie polityczną retoryką towarzyszącą kierownictwu komitetu od momentu prezentacji projektu inicjatywy w Sejmie w ubiegłym roku oraz w czasie kampanii wyborczej na urząd prezydenta RP. Wyrażamy głęboki sprzeciw wobec działań komitetu, które de facto mogą opóźnić wprowadzenie ulg na poziomie 49 bądź 51%.

□

Kadry GUMed

Jubileusz długoletniej pracy obchodzą:

20 lat

prof. dr hab. Maria Alicja Dębska-Ślizień
dr med. Andrzej Jasiński
dr hab. n. med. Ivan Kocić, prof. nadzw.
dr med. Ewa Król
dr med. Małgorzata Lemka
mgr Renata Nowak
Beata Rogowska
mgr Jan Stankiewicz
mgr filol. Barbara Stus
mgr filol. Hanna Żadkowska

25 lat

dr med. Zyta Banecka-Majkutewicz
dr med. Tomasz Gorczyński
mgr Anna Kubicka
mgr filol. Wojciech Łojek
Grażyna Myrda
dr n. med. Izabela Oleszkiewicz
dr hab. Ryszard Smoleński
dr med. Tadeusz Wołowski

30 lat

dr med. Elżbieta Grubska-Suchanek
dr med. Jacek Gwoździwicz
dr hab. Krystyna Serkies

35 lat

mgr biol. Leszek Amerski
dr med. Jan Ejsmont
dr n. przyr. Iwona Gągało
dr hab. Eugeniusz Jadczyk, prof. nadzw.
dr n. med. Grażyna Kotlarz
dr hab. n. farm. Anna Lebedzińska
dr med. Anna Raszeja-Specht

40 lat

dr hab. Barbara Kamińska
dr med. Alfred Krasuski
dr med. Zofia Michalska
prof. dr hab. Jolanta Myśliwska
prof. dr hab. Julian Świerczyński

Pracę w Uczelni zakończyli:

dr n. biol. Urszula Charmuszek
mgr Liliana Klimont
lek. Eliza Miskowska
dr med. Robert Rzepko

□

Kadry UCK

Jubileusz długoletniej pracy obchodzą:

20 lat

Izabela Skoniecka
prof. dr hab. Wojciech Biernat
Jolanta Nowińska
Kamila Homenda
Bożena Skwierawska
Marzena Zorn
Bożena Zaborowska
Aldona Rogala
Barbara Baranowska
Sylvia Rutkowska
Wioletta Kajzer-Karwat
Wiesława Kolaska
Joanna Prządka
Kamila Bułaj
Marzena Teclaw
Monika Paszko
dr hab. Małgorzata Myśliwiec
Anna Gacka
Grażyna Majkowska

25 lat

Izabela Theus
Marzena Zaborowska
Jolanta Wężowska
Grażyna Otta
Anna Łazaronek
Mirosława Łaga
Beata Blok
Jan Rolirad
Adamina Dudek
Dorota Staniewicz-Łobacz
Ewa Pobłocka
Urszula Nowicka
Jolanta Kryza
Marzena Miller
Ewa Wesotowska
Lucyna Szumacher-Sharma
Irena Kolonko

30 lat

Barbara Bodus
Teresa Kloskowska
Elżbieta Kamińska
Andrzej Wojtowicz
Marianna Woszkowska
Elżbieta Gębska

35 lat

Bożena Truchel
Joanna Kaczmarek
Jadwiga Miazga
Maria Machalska
Teresa Wika
Małgorzata Wotek
Jadwiga Pieniążek

40 lat

Wanda Rurarz
Maria Grześkowiak
Danuta Łos

□

Nowi doktorzy

Na Wydziale Lekarskim

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskała

mgr Magdalena Maria SZARYŃSKA – asystent, Katedra i Zakład Histologii GUMed, praca pt. „Charakterystyka biologiczna krwiotwórczych komórek macierzystych ludzkiej krwi pępowinowej”, promotor – prof. dr hab. Jolanta Myśliwska, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej.

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

1. lek. Grzegorz Wojciech HAŁENA – asystent, Katedra i Klinika Kardiologii i Chirurgii Naczyniowej GUMed, praca pt. „Porównanie wczesnych i odległych wyników leczenia krytycznego niedokrwienia kończyn dolnych za pomocą pomostowania udowo-nadkolanowego z użyciem odwróconej żyły odpiszczelowej oraz protezy dakronowej”, promotor – dr hab. Jan Rogowski, prof. nadzw., Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
2. lek. Paweł Łukasz MROZIŃSKI – starszy asystent UCK, Zakład Kardioanestezjologii, Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed, praca pt. „Porównanie znieczulenia wziewnego desfluranem i dożylnego propofolem do operacji

pomostowania naczyń wieńcowych”, promotor – dr hab. Romuald Lango, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

3. lek. Anna PAKALSKA-KORCALA – rezydent UCK, Klinika Psychiatrii Rozwojowej, Zaburzeń Psychotycznych i Wieku Podeszłego, Katedra Chorób Psychiczych GUMed, praca pt. „Psychologiczne i biologiczne uwarunkowania zaburzeń depresyjnych u młodzieży gimnazjalnej”, promotor – dr hab. Leszek Bidzan, prof. nadzw., Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
4. lek. Żaneta Maria SMOLEŃSKA – asystent, Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii GUMed, praca pt. „Badanie zmian fenotypu powierzchni limfocytów u chorych na reumatoidalne zapalenie stawów”, promotor – prof. dr hab. Jacek Witkowski, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
5. lek. Marta SZMUDA – słuchacz Kolegium Studiów Doktoranckich, Klinika Neurologii Rozwojowej, Katedra Neurologii GUMed, praca pt. „Czynniki determinujące wystąpienie drugiego napadu padaczkowego u dzieci”, promotor – prof. dr hab. Ewa Dilling-Ostrowska, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
6. lek. Dominik ŚWIĘTOŃ – młodszy asystent UCK, Klinika Chorób Nerek i Nadciśnienia Dzieci i Młodzieży GUMed, praca pt. „Przydatność ultrasonograficznej oceny lewej żyły nerkowej w diagnostyce białkomoczu u dzieci”, promotor – dr hab. Aleksandra Żurowska, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 września 2010 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

□

Studenckie Biura Kwater „Chata Żaka”

Od ośmiu lat rozwijamy w Trójmieście wakacyjny projekt skierowany głównie do najmłodszych studentów. Nie pozostajemy obojętni wobec potrzeb i problemów mieszkaniowych koleżanek i kolegów z pierwszych lat studiów, którzy często w obcym mieście, wśród obcych ludzi, w nowym otoczeniu stawiają pierwsze kroki w prawdziwe dorosłe życie. Jedną z ważnych decyzji, którą należy podjąć ku pełnej samodzielności, jest znalezienie odpowiedniego lokum. Tym bardziej, że lokali przygotowanych w akademikach jest jak na lekarstwo, a ich stan często pozostawia wiele do życzenia. Na wolnym rynku też nie jest łatwo. Odpowiednie lokum powinno być tanie, schludne, położone w dobrym punkcie, umeblowane, z możliwością korzystania ze stałego łącza internetowego.

Dzięki naszemu serwisowi można wygodnie i bezpłatnie otrzymać wszelkie informacje na temat stancji przygotowanych specjalnie dla studentów. Najlepsze oferty „schodzą” w ciągu kilku godzin od momentu zamieszczenia. Dodatkowo w naszych biurach starsi koledzy przekazują młodszym wiele cennych porad dotyczących akademickiego życia w naszej metropolii.

Na terenie Trójmiasta uruchomiliśmy biuro w Gdańsku przy Politechnice Gdańskiej czynne we wtorki i czwartki w godzinach

10.00 – 13.00 (ul. Siedlicka 4, pokój 214). W podanym czasie każdy student może przyjść po bezpłatną poradę. W celu pełniejszej komunikacji ze studentami uruchomiliśmy również portal internetowy www.chatazaka.pl, na którym można znaleźć wszelkie dostępne oferty kwater. Odpowiadamy również na e-maile, a także udzielamy informacji przez telefon. Dostęp do ofert zebranych w ramach naszej akcji jest bezpłatny.

Nadal przyjmujemy od mieszkańców Trójmiasta oferty wynajmu lokali. Tylko dostatecznie duża liczba ofert da pełny wybór braci studenckiej. Dodawanie ofert jest również bezpłatne.

Organizator:

Zrzeszenie Studentów Polskich w Trójmieście,
www.zsp.gda.pl

Informacje: Jakub Szczepkowski,
koordynator akcji,
Studenckie Biura Kwater „Chata Żaka”
tel. kom.: +48 501 681 492
e-mail: chatazaka@gmail.com

Swissmed zaprasza na konferencję

Swissmed Centrum Zdrowia SA i Pomorska Fundacja Rozwoju Chirurgii zapraszają na konferencję „Jak ograniczyć ilość amputacji u chorych na cukrzycę?”, która odbędzie się w Szpitalu Swissmed (ul. Wileńska 44, Gdańsk, II p. sala konferencyjna) w dniu 22 października 2010 r. w godz. 12.00–16.00

W programie:

- *Stopa cukrzycowa jako powikłanie wymagające leczenia wielodyscyplinarnego* – dr Anna Korzon-Burakowska, przewodnicząca Sekcji Stopy Cukrzycowej Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego
- *Czy operacja naczyniowa może uchronić chorego na cukrzycę przed amputacją?* – dr Andrzej Franczak, lekarz naczelny Oddziałów Chirurgii Ogólnej, Wisceralnej i Naczyniowej szpitali Bethesda, Freudenberg i Kredenbach/Kreuztal w Niemczech
- *Nowoczesne metody leczenia stopy cukrzycowej w chirurgii naczyniowej szansą na uniknięcie amputacji* – dr Ryszard Zając, Oddział Chirurgii Naczyniowej Swissmed
- *Angioplastyka tętnic podudzi w zespole niedokrwiennej stopy cukrzycowej. Wyniki i wskazania* – dr Piotr Rumiński, koordynator Oddziału Chirurgii Naczyniowej Swissmed
- *Rola ortopedy w leczeniu stopy cukrzycowej* – dr Jarosław Kabała, Szpital Swissmed

Rejestracja uczestników: tel. 58 740 23 40, kom. 603 644 999, e-mail: rzecznik@swissmed.com.pl. Prosimy o potwierdzenie przybycia do dnia 15.10.2010 r.

PRO MEDICINE
PROFESJONALNE SZKOLENIA DLA LEKARZY I PIELĘGNIAREK



Zaproszenie

Konferencja

Jak ograniczyć ilość amputacji u chorych na cukrzycę?

22 października 2010 r.

Zdrowy Pomorzanie – jak zapobiegać zaburzeniom odżywiania

Konferencja zorganizowana przez Samorząd Województwa Pomorskiego i program „Zdrowie dla Pomorzan” cieszyła się dużym zainteresowaniem i zgromadziła zarówno przedstawicieli sektora edukacji, jak i zdrowia oraz licznych pracowników samorządowych. Jej głównym tematem była profilaktyka zaburzeń odżywiania wśród dzieci i młodzieży. W uroczystości otwarcia udział wzięła minister edukacji narodowej Katarzyna Hall, a wykłady wprowadzające przedstawili prof. Barbara Wojnarowska z Uniwersytetu Warszawskiego, dr Paweł Goryński z Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie oraz lek. Łukasz Balwicki i dr hab. Tomasz Zdrojewski z GUMed. Dalsze obrady toczyły się w dwóch panelach z udziałem wielu przedstawicieli naszej Uczelni, m.in. prof. Wiesławy Łysiak-Szydłowskiej, dr hab. Katarzyny Emerich, dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, dr Joanny Bautembach-Minkowskiej i dr. Tomasza Mazurka.

Konferencja dotyczyła ważnego i niezmiernie aktualnego, z epidemiologicznego punktu widzenia, zagadnienia i należy mieć nadzieję, że zapoczątkuje w ramach programu „Zdrowie dla Pomorzan” tworzenie zintegrowanej polityki szkoły w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej.

□

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Patronat honorowy:

Ewa Kopacz
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia

Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

ZAPROSZENIE
do udziału w konferencji
pod tytułem
Zdrowy Pomorzanie
– jak zapobiegać
zaburzeniom odżywiania
20 września 2010 r.
Polska Filharmonia Bałtycka im. Fryderyka Chopina w Gdańsku, ul. Otłowska 1

ZDROWIE dla Pomorzan

VIII Mistrzostwa Polski Lekarzy w Wędkarstwie Spławikowym **RAJSKO...**

Od rana na niebie kłębiły się ciemne chmury... Deszcz wisił w powietrzu, wszyscy mieli jeszcze w pamięci niedawne ulewy, które spustoszyły południową Polskę. Zbiornik Długie w miejscowości Rajsko koła Oświęcimia, na którym podobnie jak rok temu miały odbyć się zawody, przez pewien czas stanowił jedną całość z pobliską Sołą. Od czasu powodzi na jeziorze nie odbywały się jeszcze żadne zawody i tak naprawdę nikt nie wiedział, ile ryb zostało w jeziorze. Dotychczasowe siedem edycji zawodów organizowanych przez pasjonata wędkarstwa z Beskidzkiej Izby Lekarskiej – Klaudiusza Komora, zawsze miało dość dobrą pogodę, a deszcze były jedynie przelotne. Jak się wkrótce okazało, tym razem uczestnicy również zastużyli na pogodę i obie tury zawodów odbyły się bez przeszkód. Obie wygrał z dużą przewagą dr Alfred Samet, nestor polskiego wędkarstwa spławikowego, wielokrotny mistrz Polski w wędkarstwie spławikowym, a przede wszystkim lekarz epidemiolog, szef Zakładu Mikrobiologii Klinicznej gdańskiego Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Łącznie złowił ponad 7 kilogramów ryb w tym największą rybę zawodów – karpia o masie 750 g. Było to już drugie zwycięstwo doktora Sameta – poprzednio triumfował przed dwoma laty w czasie zawodów na Jeziorze Żywieckim. Drugie miejsce zajął bezape-



lacyjnie Stanisław Rybak, dyrektor pogotowia z Rzeszowa, drugi w obu turach. Najciekawsza walka rozegrała się o trzecie miejsce – obrońca trzeciego miejsca sprzed roku i dwóch lat Klaudiusz Komor (trzecie i piąte miejsce w turach) musiał uznać wyższość Andrzeja Rošana, który zajął odpowiednio czwarte i trzecie miejsca w turach. Łącznie startowało ponad trzydziestu uczestników, w tym również dzieci lekarzy. Imprezę zakończyła uroczysta kolacja oraz spotkanie FishMedu – Klubu Wędkujących Lekarzy, którego pomysłodawcą i honorowym prezesem jest dr Samet. □

Podypłomowe studia psychologii klinicznej



W dniu 18 września br. w sali im. Prof. S. Hillera odbyło się uroczyste zakończenie II edycji studiów podypłomowych – psychologia kliniczna. Świadectwa ukończenia dwusemestralnych studiów wręczali prof. Leszek Bieniaszewski, dyrektor Kolegium ds. Kształcenia Podypłomowego GUMed wraz z dr Aleksandrą Gaworską-Krzemińską, prodekan Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz dr. Jerzym Karpińskim, dyrektorem Wydziału Zdrowia Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Świadectwa otrzymało 208 słuchaczy, wśród nich kilku lekarzy, pozostali to byli przede wszystkim psychologowie. Po części oficjalnej odbył się minikoncert wokalistów zespołu „Kruk Duo”.

11 września 180 słuchaczy rozpoczęło zajęcia na trzeciej już edycji studiów podypłomowych – psychologia kliniczna.

Dr hab. Bogusław Borys

Aktualności GUMed

Pieniądze na budowę Centrum Medycyny Inwazyjnej.

Dwieście milionów złotych – to pieniądze, jakie w przyszłorocznym budżecie państwa rząd zapisze na dokończenie budowy Centrum Medycyny Inwazyjnej w Gdańsku. Kwotę w tej wysokości zatwierdzono na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Ministrów. Wydatek muszą jeszcze zatwierdzić Sejmowa Komisja Finansów Publicznych, a następnie Sejm i Senat. 29 września budowę Centrum Medycyny Inwazyjnej obejrzą przedstawiciele Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Osobiście ocenią stopień zaawansowania inwestycji. Obiekty Centrum Medycyny Inwazyjnej będą miały aż 54 tys. m² powierzchni. Znajdzie się tu m.in. 15 sal operacyjnych, sterylizatornie, oddziały: chirurgiczny, urologiczny, okulistycki, laryngologiczny i transplantologiczny. Na dachu powstanie lądowisko dla helikoptera.

Naukowcy dzieciom. Prof. dr hab. Bolesław Rutkowski, prof. dr hab. Walenty Nyka, prof. dr hab. Krystyna Raczyńska, dr hab. Katarzyna Emerich z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego poprowadzą bezpłatne wykłady dla dzieci w wieku od 6–12 lat z trójmiejskich szkół podstawowych, domu dziecka w Sopocie oraz hospicjów w ramach projektu „Polska Akademia Dzieci” (PAD). PAD jest rozwinięciem projektu Gdańskiego Uniwersytetu dla Dzieci (GUD, www.gud.com.pl), w ramach którego bezpłatnie realizowano wykłady dla dzieci w 2009/2010 r. akad. Obecnie inicjatywa jest przewidziana dla około 2000 dzieci.

Zagranicznym we Wróblówce. Sześciuset zagranicznych studentów z trójmiejskich uczelni, w tym dwustu z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego spotka się 1 października w leśniczówce Wróblówka. Impreza integracyjna odbędzie się na zakończenie *Orientation Week*, organizowanego w GUMed dla nowo przyjętych studentów ED na Wydziale Lekarskim oraz studentów Erasmusa. Po raz pierwszy w historii cztery trójmiejskie uczelnie: Gdański Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska i Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku połączyły siły w organizacji tego przedsięwzięcia.

O komórkach macierzystych w Sopocie. Czy komórki macierzyste mają zastosowanie w chirurgii? Na to pytanie postara się odpowiedzieć prof. dr hab. med. Janusz Jaśkiewicz, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Onkologicznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Spotkanie w ramach Bałtyckiego Festiwalu Nauki odbyło się 30 września w Kawiarni Naukowej w Hotelu Rezydent w Sopocie.

Studenti zapraszają na targi. Promocyjna sprzedaż podręczników akademickich, odzieży i obuwia medycznego, stetoskopów oraz innego indywidualnego sprzętu medycznego, to główny cel Akademickich Targów Medycznych 2010. Organizatorem imprezy, która odbyła się w holu głównym Collegium Biomedicum GUMed przy ul. Dębinki 1 w dniach 4–6 października jest Uczelniany Samorząd Studencki GUMed.

XXI Naukowy Zjazd PTFarm za nami. Ponad 700. uczestników wzięło udział w XXI Naukowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, który odbył się w dniach 12–15 września w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina na Ołowiance. Organizatorem Zjazdu był Wydział Farmaceutyczny Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczył prof. dr hab. Jerzy Wojciech Łukasiak. Podczas czterech dni odbyły się wykłady plenarne, doniesienia prezentowano w 16 sekcjach tematycznych, a 23 wystawców przedstawiało ofertę reprezentowanych firm.

Immatrykulacji czas. Pięćset dwudziestu studentów pierwszego roku Wydziału Lekarskiego zostało uroczysto przyjętych do społeczności akademickiej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Na kierunku lekarskim polskojęzycznym studia roz-

poczyna 281 osób, a na kierunku lekarskim anglojęzycznym – 137. Kierunek lekarsko-dentystyczny będzie studiować 62 studentów, a techniki dentystyczne – 40.

Ruszą Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie. Dwudziestu pięciu doktorantów rozpocznie w roku akademickim 2010/2011 naukę w ramach Interdyscyplinarnych Przyrodniczo-Matematycznych Studiów Doktoranckich (IPMSD). W gronie promotorów i kopromotorów znalazło się 11 naukowców Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. IPMSD są studiami stacjonarnymi i trwają 4 lata. Ich uczestnicy uzyskują gruntowne przygotowanie w jednej z nauk przyrodniczych lub matematycznych i dobre w przynajmniej jednej dyscyplinie dodatkowej. Kształcenie odbywa się pod kierunkiem dwóch promotorów, reprezentujących różne dyscypliny naukowe. Doktoranci studiują według indywidualnego planu, ustalanego corocznie z promotorami. Studia finansowane są z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 1/POKL/4.1.1/2010. Interdyscyplinarne Przyrodniczo-Matematyczne Studia Doktoranckie utworzone zostały uchwałami czterech Rad Wydziałów: Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-GUMed, Wydziału Chemii, Wydziału Biologii, Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki.

Kryminolodzy w Sobieszewie. Współczesne aspekty diagnostyki sądowo-lekarskiej, toksykologicznej i genetycznej to główne tematy XV Naukowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii, który obradował w dniach 16–18 września w Sobieszewie. Jego organizatorem była Katedra i Zakład Medycyny Sądowej GUMed. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem objęli Krzysztof Kwiatkowski, minister sprawiedliwości i prof. Janusz Moryś, rektor GUMed.

O diagnostyce i terapii bólu. Psychologiczne aspekty leczenia bólu, fizyczne metody jego terapii i postępy w farmakologii bólu to niektóre z tematów, które zostały poruszone podczas VII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Badań Bólu. Spotkanie odbyło się w dniach 15–18 września w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Obradom specjalistów towarzyszyła sesja plakatowa, warsztaty kadawerowe oraz prezentacje ustne w sesji farmakologicznej i inwazyjnej.

XVIII Zjazd Redaktorów Gazet Akademickich za nami. Przeszło sześćdziesięciu redaktorów reprezentujących czterdzieści sześć instytucji akademickich i naukowych uczestniczyło w XVIII Zjeździe Redaktorów Gazet Akademickich. Spotkanie odbyło się w dniach 2–4 września. Organizatorem tegorocznej edycji był Gdański Uniwersytet Medyczny, a okazją do tego był jubileusz 20-lecia wydawania *Gazety AMG*.

Choroby przewlekłe a jakość życia. „Jakość życia w chorobach przewlekłych” to temat konferencji naukowej zorganizowanej przez Zakład Badań nad Jakością Życia GUMed. Spotkanie odbyło się 11 września w Atheneum Gedanense Novum. Sesji naukowej towarzyszyły warsztaty dotyczące m.in. trudnej rozmowy z chorymi i ich rodzinami, przekazywania niepomysłnych informacji i radzenia sobie z problemem osierocenia.

Dotacja dla Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej Wydziału Farmaceutycznego. Dofinansowanie w wysokości 20 000 złotych otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Uzyskane środki pozwolą na realizację zadania zatytułowanego „Instalacja do skraplania i odzysku par rozpuszczalników organicznych wytwarzanych w trakcie syntezy i oczyszczania związków peptydowych w Katedrze i Zakładzie Chemii Nieorganicznej w GUMed”. System pozwoli na znaczne ograniczenie zużycia szkodliwych rozpuszczalników, dzięki możliwości ich regeneracji. Przede wszystkim jednak zapobiegnie przedostawaniu się związków chlorowcoorganicznych do środowiska naturalnego.

(<http://www.gumed.edu.pl>)

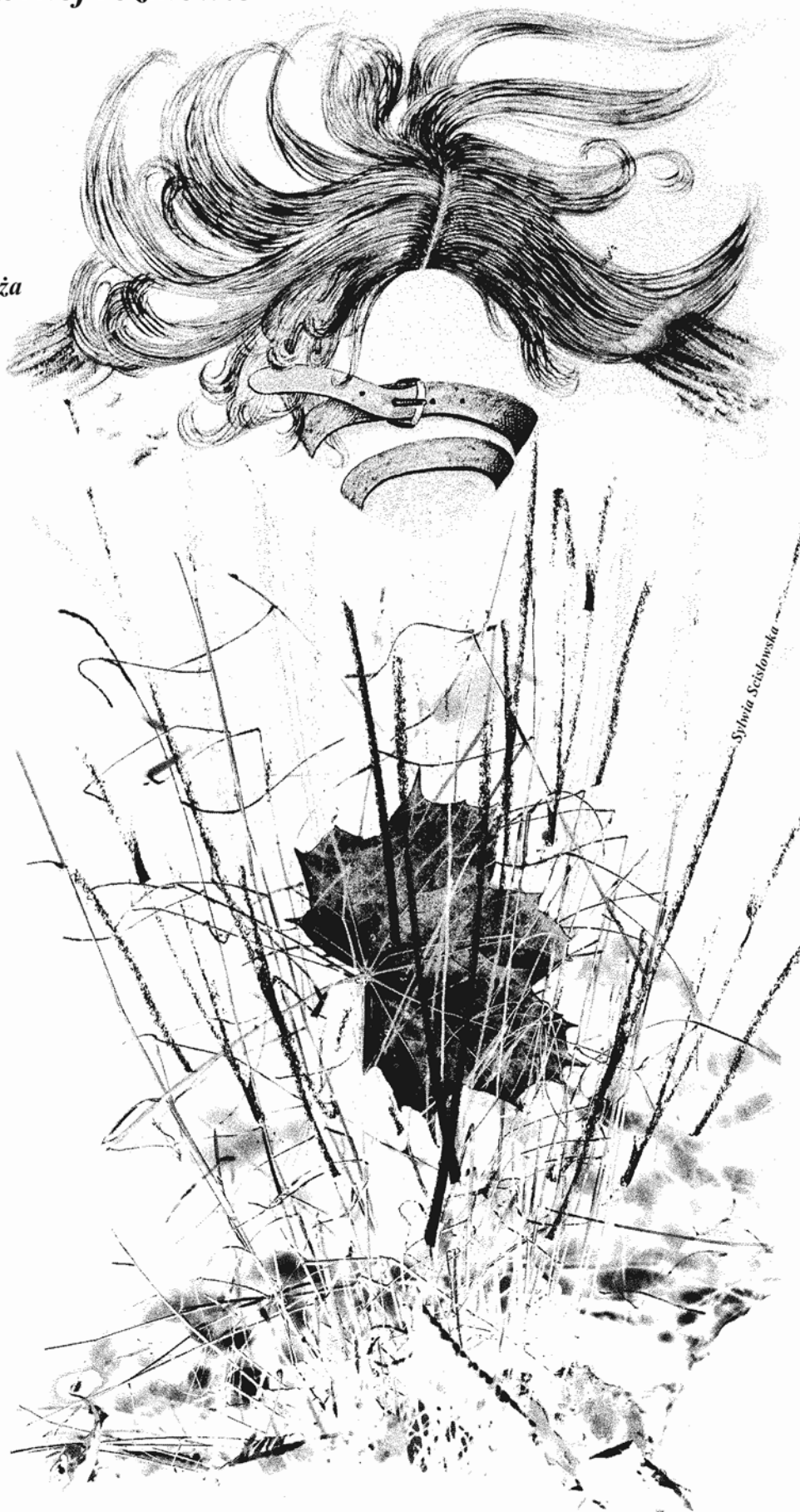
Refleksje po wieczornej rozmowie

*Oficer nie podniósł ręki
 I nic się nie stało
 Tysiące armat
 Nie wydało dźwięku
 Czy to jest za mało ?
 Nie zginęły miliony ludzi
 Nie spłoszyły się ptaki i zboża
 I dziesiątki sadów
 Nie ogarnął pożar
 Nie leżały dziewczyny
 Jak kłody na trawie
 Nie waliły się młyny
 Nie płonęły stawy
 I nikt nie umierał
 Czy to jeszcze mało ?
 Miałeś rację
 Profesorze
 Nie powinno nigdy
 Być oficera.*

Napisałem wiersz

*Napisałem skowronka
 kroplę wody w słońcu
 chciałbym ją Sobą
 ozłocić
 upięknąć
 kształtować dłonią
 jak rzeźbiarz
 lub ojciec dobrotliwy
 drewniane palce
 upłynnić
 w ciepłym kolorze
 cudnego Motyla złapać
 przycisnąć do oczu
 z rozkoszy oślepnąć
 i płynąć w powietrzu
 ku szczęściu.*

Krzysztof Sworczak



Sylwia Scisłowska

Do Norwegii zawitać choć raz (a fiordy jadły nam z ręki...)

W tym roku Sekcja Żeglarska GUMed zdecydowanie postawiła na Norwegię. Zaplanowano kilka naprawdę ciekawych rejsów po fiordach Norwegii, w jednym z nich na trasie Stavanger – Bergen miałam przyjemność uczestniczyć. Na rejs zapisali się doświadczeni żeglarze, ale też i osoby, które nie miały wcześniej nic wspólnego z żeglugą morską. Płynęliśmy w siedmioosobowym składzie: kapitan Piotr, Gosia, Tomek, Ola Z., Wojtek, Ola D. i Kasia. Relacja z dziennika pokładowego przedstawia się następująco:

Dzień Pierwszy: Stavanger

Już w Stavanger poczuliśmy norweską gościnność. Przemiała pani z kantoru całkiem bezinteresownie zaproponowała nam kawę. Duże zaskoczenie spowodowało, że trudno było nam odpowiedzieć, a już tym bardziej w obcym języku. Dłuższy pobyt w Norwegii sprawił, że takie sympatyczne gesty coraz mniej nas dziwiły.

Miasteczko Stavanger oferuje przyjezdnym szeroką gamę atrakcji, a panie z dobrze wyposażonej informacji turystycznej pomogą wybrać miejsca zgodnie z naszymi zainteresowaniami. Są tu różne muzea o dość ciekawej tematyce, jak np. muzeum konserw czy ropy naftowej, a dla bardziej aktywnych wycieczkowiczów proponuje się wyprawy górskie, np. na Preikestolen, czyli półkę skalną.

Do rozpoczęcia rejsu pozostał jeszcze jeden dzień, więc i my postanowiliśmy wyruszyć na Preikestolen. Nie spodziewaliśmy się, że na trasie spotkamy aż tylu ludzi w różnym wieku i z różnym górskim doświadczeniem. Dzielnie wspinaty się i starsze turystki (czasem nawet o lasce), a także 2-letnie maluchy. Kilka godzin marszu w górę i... widok zapierający dech w piersiach. A fiordy? A fiordy to nam z ręki jadły...

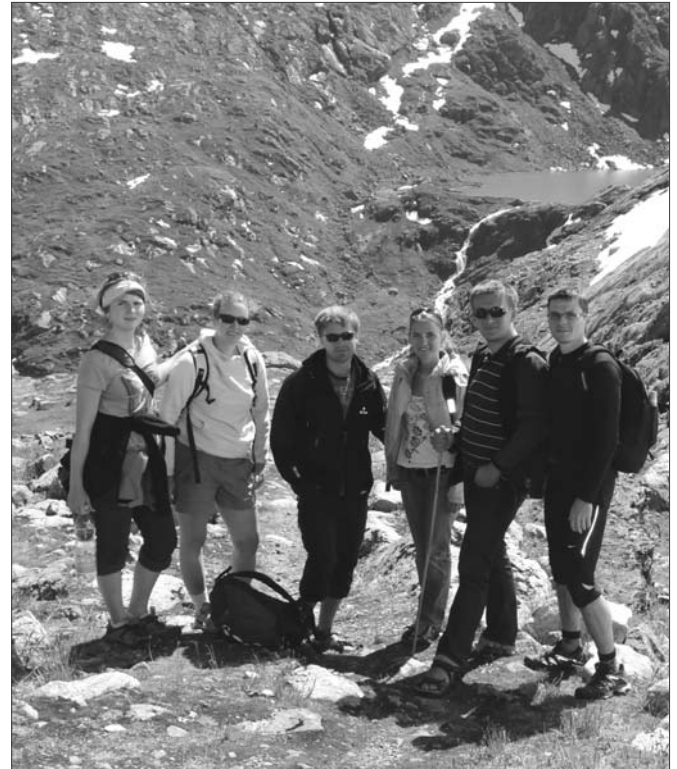
Dzień 2: Witaj morska przygodo!

Jednak nasz rejs rozpoczął się na Garfildzie, czyli naszej uroczej morskiej, ponad dziesięciometrowej łajbie (typ Sadler 34). Krótkie zapoznanie się z załogą i wypływamy. Naszym oczom ukazały się piękne zielone wysepki witające skalnym brzegiem każdą nadchodzącą falę. Pierwsza chwila za sterem i ma się wrażenie jakby było się panem wszystkich wód, a nasz Garfi – co najmniej wielkim żaglowcem.

Przyptywamy do brzegu i wyruszamy na następną pieszą wycieczkę. I jak zwykle owoc wędrówki wart był zachodu. Z góry podziwialiśmy cudne fiordy, przez które sami tak niedawno żeglowaliśmy. Wracając, męską część załogi skusiły niewielkie acz bardzo głębokie jeziora. Lecz ani głębokość, ani niska temperatura nie zniechęciła ich przed pełnym entuzjazmu wbiegnięciem do wody. Ach, fantazjo!

Dzień 3: Przybywaj, Wielka Makrelo!

W uroczym, położonym nad fiordem miasteczku zatrzymaliśmy się na obiad. Makrele, które z zapatem starał się złowić najwytrwalszy rybak na jachcie – Tomek, wciąż nie brały, więc kiedy dopiero rodziły się kolejne pomysły na udoskonalenie sprzętu do połowów, musieliśmy przeprosić stary dobry makaron i choć trochę się wzmocnić. Po posiłku ruszyliśmy na spacer, by zobaczyć piękny wodospad, a wracając co odważniejsi i nieprzyzwyczajeni do żeglarskiego (nie zawsze czystego) życia postanowili się wykapać. Woda była lodowata lecz nasze rejsowe czyścioszki nic sobie z tego nie robiły i z radością pluśkały się w wodzie, wzbudzając przy tym zaskoczenie miejscowych.



Dzień 4: Lodowiec

Za nami cała noc żeglowania i przyptynęliśmy do Oddy. To stąd wejdziemy na lodowiec. Na szlak wyruszyła prawie cała załoga. Niezbyt łatwe podejście umiłały ustawić co jakiś czas wodopoje ze strumyków. Na trasie zatrzymywaliśmy się też w specjalnych, stworzonych do postoju drewnianych budkach. Po paru godzinach drogi w górę na horyzoncie pojawił się lodowiec. Ujrzelśmy masę śniegu i błękitno-niebieskie jeziora, w których topiły się osuwające się kry. Widoki były tak niezwykłe, że nawet osoby wspinające się w sandałach zdecydowały się iść dalej. W końcu nie każdy w połowie lipca może pozwolić sobie na zimowe szaleństwo. Na samym szczycie znajdował się drewniany domek z artykułami żywnościowymi, z których skorzystać mógł każdy, pozostawiając czek z należytą kwotą w specjalnej skrzynce. Co ciekawe, mimo iż nie jest to obiekt pilnowany, wszyscy Norwegowie zachowują się bardzo uczciwie. Jest to dla nich bardzo naturalne i wynika ze skandynawskiej mentalności.

Wracając, byliśmy bardzo zmęczeni, ale jednocześnie szczęśliwi. Żałowaliśmy jedynie, że nikt nie pomyślał o zabraniu w rejs sanek lub chociaż worka do zjazdów.

Koniec dnia uświetniły „krewetki po kapitańsku”, jak sama nazwa wskazuje przyrządzone przez Kapitana. Wszyscy zajądali się nimi z wielkim apetytem.

Dzień 5: Troll

Tego dnia również postawiliśmy na góry. Naszym celem był Trolltunga, czyli „język Trolła”. Jest to płaski, poziomo wystający ze skały kamień, z którego rozpościera się widok na fiord Hardanger i dolinę Skjeggedal. Wszystko zapowiadało się wspaniale. Pod górę podwiózł nas życzliwy pan Zbyszek z Polski i wyruszyliśmy. Łatwiejsze podejście umożliwia 9-osobowa kolejka górską, która jedzie 300 metrów w górę. W ten sposób można ominąć dość stromy odcinek trasy. Kłopotliwy może być fakt, iż nie ma stałego rozkładu jazdy kolejki i potrzeba odrobiny szczęścia, aby natrafić na jej czynny okres. My, co prawda, pokonaliśmy ów odcinek na własnych nogach, lecz, niestety, nie przewidzieliśmy złych warunków pogodowych. Mimo początkowej walki z silnym wiatrem i deszczem podjęliśmy decyzję o powrocie, ale przynajmniej nasze oczy mogły nacieszyć się widokiem pięknego płaskowyzu Hardangervidda.



Dzień 6: Bergen Bergen

Dwudniowa przygoda z górami sprawiła, że trzeba było nadrobić kilka mil morskich. Wiatr nam nie sprzyjał, ale na szczęście udało nam się dopłynąć na czas. Po drodze znów rozkoszowaliśmy się stworzonymi przez naturę widokami. Gęste ciemnozielone lasy, porastające zbocza górzystych wysepek co jakiś czas przecinały wodospady, a barwny kontrast tworzyły pojedyncze żółte lub czerwone domki letniskowe. W tej urokliwej scenerii niektórym z nas udało się przywitać wschodzące słońce.

W samym Bergen skupiliśmy się na poznawaniu uroków miasta. Zachwyty budziły nietypowe metalowe rzeźby czy formacje roślinne, jak np. wielka parasolka z kwiatów. Znany jest też tutejszy przybrzeżny targ rybny, gdzie norwescy rybacy prezentują świeżo złowione morskie rarytasy. Mieliśmy okazję zaznać typowej „bergeńskiej” pogody, gdyż miasto to słynie z bardzo częstych opadów deszczu. Podobno pada tu aż 250 dni w roku, a w październiku odbywa się specjalny festiwal deszczu. Nie dziwi więc ustawione na ulicach automaty, gdzie po wrzuceniu kilku koron można zakupić parasolkę.

Dzień 7: Pora wracać!

Wysprzątaaliśmy łajbę, spakowaliśmy żeglarskie kłamoty, z pełnym bagażem nowych doświadczeń i wspomnień wróciliśmy do kraju. Myślę, że każdy z nas przeżył wyprawę na swój sposób. Zdobyliśmy żeglarskie doświadczenie, poznaliśmy piękny kraj. Mieliśmy okazję zobaczyć nietypowe krajobrazy. Spędziliśmy tydzień czasu z ciekawymi ludźmi, a niektórzy zawarli nawet nowe przyjaźnie.

Sekcja Żeglarska GUMed działa od 2004 r. Zorganizowała już wyprawy w wiele rejonów świata – na Karaiby, do Afryki, Azji oraz do licznych portów Europy. Na sezon 2011 zaplanowany jest rejs na Morzu Karaibskim, majówka na Bałtyku oraz u wybrzeży Sycylii, a także wielka wyprawa do Sankt Petersburga i na północ Europy. Uczestnicząc w rejsach z Sekcją Żeglarską GUMed cały świat stoi otworem, a czyż może istnieć coś przyjemniejszego od zwiedzania i żeglowania jednocześnie? Zapraszamy na www.zagle.gumed.edu.pl

Katarzyna Danieluk,
studentka III roku WL GUMed,
autor zdjęć lek. Tomasz Czajkowski



Polecamy Czytelnikom

O pierwszej damie polskiej biotechnologii

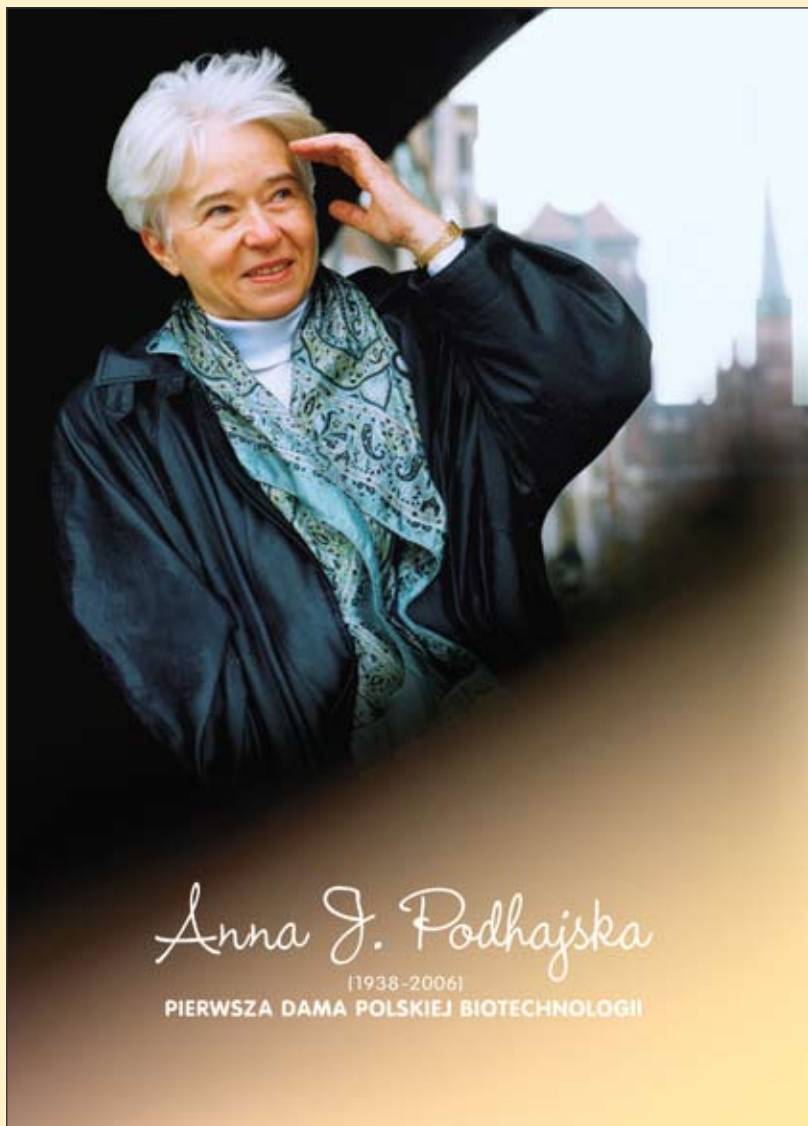
„Anna Podhajska (1938–2006). Pierwsza Dama Polskiej Biotechnologii”, to tytuł książki, która ukazała się na rynku wydawniczym. Promocja nowego wydawnictwa połączona ze spotkaniem poświęconym śp. prof. Annie J. Podhajskiej odbyła się 5 października w Muzeum Narodowym w Gdańsku. Żmudne prace związane z przygotowaniem książki rozpoczęły się w 2006 roku i trwały, z przerwami, blisko cztery lata. W wydawnictwie, obok osiągnięć naukowych i dydaktycznych, zostały zawarte opis i dokumentacja przedsięwzięć, których pomysłodawczynią była prof. Anna Podhajska oraz osobiste wspomnienia licznych grona przyjaciół, bliskich i współpracowników.

Od Redaktorów

Drodzy Czytelnicy

Podobno nie ma ludzi niezastąpionych, ale na wypełnienie luki, jaką pozostawiła po sobie Jagoda, czyli profesor Anna Podhajska, przyjdzie nam czekać ogromnie długo. Z perspektywy czasu widać coraz wyraźniej, jak bardzo niezwykłą i wyjątkową była kobietą. Była nadzwyczaj kreatywna i tryskała niespożytą energią. Skoncentrowana na pracy naukowej i dydaktycznej jednocześnie poświęcała wiele uwagi i czasu rodzinie. Obdarzona wielkim talentem i pasją dydaktyczną, była pełna empatii dla studentów, którzy ją uwielbiali. Posiadała niezwykle dar porywania innych ludzi, których umiała przekonywać do swoich licznych projektów. Była niezmiernie wrażliwa na potrzeby wszystkich swoich współpracowników, zawsze gotowa do pomocy – nie szczędząc dla nich czasu, trudu i pieniędzy. W czasach siermiężnego PRL-u potrafiła nie czekać na to, co da Jej państwowy budżet, ale sama zdobywała fundusze na realizację licznych swoich pomysłów i przedsięwzięć, m.in. poprzez uruchomienie produkcji preparatów biotechnologicznych.

Po transformacji ustrojowej – w latach 90. rozwinęła szeroką współpracę międzynarodową, w roku 2002 została wiceprezydentem organizacji ScanBalt skupiającej uczelnie, jednostki naukowo-badawcze, kliniki i firmy biotechnologiczne z basenu Morza Bałtyckiego. Była niestrudzonym propagatorem, mało jeszcze w latach 90. znanej dyscypliny, jaką była biotechnologia i pionierem działań prowadzących do komercjalizacji osiągnięć biotechnologii. Ukochanym dzieckiem był utworzony z Jej inicjatywy Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku (obecnie Gdański Uniwersytet Medyczny). Wydział, jako jednostka unikatowa, jedyna w Polsce kształcąca w zakresie biotechnologii w oparciu o dwie uczelnie wyższe, wykształcił już kilkuset magistrów biotechnologii i wypromował kilkudziesięciu doktorów. Podnosząc ciągle jakość kształcenia, ze szczególnym naciskiem na aspekty medyczne, stwarza studentom jak najdogodniejsze warunki wkraczania w świat szeroko pojętej biotechnologii.



Anna J. Podhajska (1938–2006): Pierwsza Dama Polskiej Biotechnologii / pod red. Wiesława Makarewicza i Ewy Łojkowskiej. – Gdańsk: Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego, 2010. – 379 s. – ISBN 978-83-7326-642-1

Książka, którą oddajemy do rąk Czytelników, powstała z potrzeby serca. Chcieliśmy w ten sposób, przynajmniej częściowo, wypełnić pustkę po Jej odejściu. Mamy nadzieję, że książka przybliży postać profesor Anny Podhajskiej tym wszystkim, którzy nie mieli okazji poznać Jej tak blisko i utrwali wśród potomnych pamięć o tej wybitnej kobiecie, pierwszej damie polskiej biotechnologii. Wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania tej książki, a w szczególności tym, które udostępniły nam posiadane zdjęcia i inne zasoby archiwalne, redaktorzy składają serdeczne podziękowanie.

Słowa podziękowania i wdzięczności kierujemy do prorektora ds. nauki Uniwersytetu Gdańskiego profesora Grzegorza Węgrzyna za finansowe wsparcie wydania tej książki.

Wiesław Makarewicz, Ewa Łojkowska